

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK február 19.

49. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Vardarcigaretta és kulturprogram

„Az iskolában ma sem tudják megadni azt, ami a népnek kell” — mondotta Radics István a Seljačka Sluga minapi közgyűlésén Zagrebban. Mi nem vagyunk annak a „komplott”-nak tagjai, amelyeknek tagjai abból élnek, hogy a horvát parasztpárt elnökének nyilatkozatát meghamisítják akkor, amikor a közoktatásügyi miniszter beszédet mond, minket egyszer már „vizben hagyott” Radics egy fürdővizben tett nyilatkozat demontálásával, minket kötelez az óvatosság. Napok multak el azóta, mióta ezt a beszédet elmondotta s bár *nulla dies sine linea*: nincs egyetlen nap sem cáfolat nélkül, talán foglalkozhatunk ezzel a beszéddel, anélkül, hogy a Radics elleni komplott dobrovoljácái közé soroznánk be magunkat.

Ha H. G. Wells és G. B. Shaw nem cáfolják meg Radicsnak az angol irodalomról vallott meggyőződését — „az angol irodalom limonádé” — (ezt még Tolstoj sem mondta Shakespeare-ről, pedig neki több jussa volt haragot tartani a másik *havas csucsca*) talán most a közoktatásügyi miniszter sem fogja magyarázni, értelmezni, filologizálni a horvát parasztpárt elnökének beszédét. Az iskolában nem tudják megadni azt, ami a népnek kell — súlyos vád ez, ha a parasztpárt vezetője mondja, de még súlyosabb ítélet, ha azt a közoktatásügyekért felelős miniszter vallja.

Nézzük, mit ad Radics István? Az ország felnőtt lakosságának majdnem a fele írástudatlan. Elképzelhetetlen volt, hogy az ország kulturájának ilyen Szaharái, ilyen rettenő kiterjedésű passzív vidékei vannak. Radics immár negyedik hónapja miniszter s mit tett eddig annak érdekében, hogy az iskolában azt kapja meg a nép, amire szüksége van? Elrendelte, hogy az írni-olvasni nem tudó felnőttek részére tanfolyamokat szervezzenek s hogy *hetven dinár jutalomban részesüljön az a tanító, aki egy analfabéta felnőttet írni-olvasni megtanít.*

„Fukar kezekkel mérsz, de hisz nagy ur vagy!” Hetven dinár valóban nem nagy áldozat, nem tékozló bőség, nem tomboló pazarlás azért az *értékmentő, nemzeti vagyont növelő munkáért*, amivel a kultúra ellátatlanjainak az írás és olvasás kincseivel való felruházása jár. *Hány felnőtt férfit lehet írásra-olvasásra megtanítani azon a költségen, ami — egyetlen takonykórnyanus lónak hatósági kiirtásával felmerül?*

A Vajdaságban élnek a föld

szakmunkásai. Izmos és lelkes, tehetséges és szorgalmas munkásai a földnek, leginkább magyarok és németek, akik ismerik ennek a földnek titokzatos szavát, megértik és teljesíteni tudják mindenki más számára érthetetlen kívánságait. Az ország gazdagszik abból, amit ők termelnek, az egész ország kára lenne az, ha valami kezükön elsikkadna. Mit tesz a közoktatásügyi miniszter annak érdekében, hogy tudásban, hozzáértésben, kulturképességben ne romoljon le az a generáció, amelyik — az Amerikába kicsábított, kitessekkelt apák

nyomába lép? Radics megtanítja arra népet, hogy az iparos és kereskedő munkája mögött (munkája fölött is!) meglássa a parasztmunka teremtő erejét. — Kítől kapod a kenyeret, kítől kapod a kabátot — a paraszttól, hirdette a zagrebi gyűlésen — de hogy az a verejtékező, vérző, kincseket teremtő magyar és német paraszt, őh nem is földhöz, de betűhöz és kulturához jusson, hogy a magyar paraszt gyereke ne legyen a kultúra kincseiből kitudott, az iskolából kivegyelemzett cselédje a tudatlanság babonájának s a sötétség bálványának, mit mond,

mit ígér, mit *cselekszik* ennek érdekében *Jugoszlávia kétféle sasa: a horvát parasztlézer s a közoktatásügyi miniszter?*

Hetven dinár = 25 pikolófeketete = 140 Vardarcigaretta mintha sovány kulturprogram volna, amikor az ország felnőtt lakosságának majdnem a felét kell megmenteni az analfabetizmus sötétségétől. A földi iskola messze van a néptől s messze van az égtől — mondotta Radics s 140 Vardarcigaretta ígér a tanítónak minden írásra-olvasásra megtanított felnőtt után. Ez a *hat ló, harminchat ember* — kulturpolitikája.

A tömeg megostromolta a bukaresti városházát

Forrongás a választási igazolványok késedelmes kiállításá miatt A polgármestert katonaság szabadította meg szorongatott helyzetéből

Bukarestből jelentik: A bukaresti városháza előtt csütörtök délelőtt óriási tömeg gyűlt össze, hogy a községi választáson való szavazásra szükséges igazolványt megszerezze. Az igazolványokat kiállító közeg az azonban olyan lassu tempóban végezték munkájukat, hogy a tömeg türelmetlenkedni kezdett. Csakhamar hire terjedt, hogy a hatóságok

szándékosan huzzák-halasztják az igazolványokat kiállítását.

A tömeg áttörte a rendőri korlátot és behatolt a polgármester szobájába.

Jonescu Joel, minthogy a tömeg fenyegető magatartást tanusított vele szemben, a szomszéd szobába menekült és katonaságot telefonált. Néhány perc múlva katonaság érkezett és a rendőr-

séggel együtt kiszabadította a polgármestert szorongatott helyzetéből.

A megindított nyomozás során igen sok letartóztatás történt. Többek között

letartóztatták Madzor parasztpárti képviselőt,

akit azzal gyanúsítanak, hogy a tömeget a polgármester ellen uszította.

Vázsonyi merénylőjét Lipótmezőre szállították

Vitéz Vannay Lászlóról megállapították, hogy közveszélyes elmebeteg — Az Est-lapok két munkatársát azzal vádolják, hogy a merénylők lakásáról fontos iratokat vittek el Héjjas Iván is összeköttetésben állott a merénylővel

Budapestről jelentik: A Vázsonyi Vilmos elleni merénylet ügyében csütörtökön két szenzációs esemény történt:

vitéz Vannay Lászlót, Vázsonyi egyik merénylőjét a Lipótmezőre szállították, ezzel szemben két liberális újságíró letartóztatták,

akik később szabadonbocsátották őket.

Vitéz Vannay László, volt Britanniás-tiszt már első rendőrségi kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy két ízben kezelték a Lipótmezőn és ezzel próbálta igazolni, hogy a Vázsonyi elleni merénylet időpontjában nem volt beszámítható állapotban. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást ilyen irányban és megállapította, hogy Vannay a háboru után mint elmebeteg került egyik budapesti kórházba, ahonnan a Lipótmezőre szállították és ott 1921 júniusától mint *dementia preco*-ban szenvedő beteget gyógykezelték. Hosszabb kezelés után mint gyógyultat elbocsátották a Lipótmezőre.

Az ébredők szándékosan választották a volt elmebeteg embert a Vázsonyi elleni merény-

let végrehajtására, hogy ezzel a merénylet büntetlenségét biztosítsák.

A rendőrség által a Lipótmezőre beszerzett orvosi iratok áttanulmányozása után csütörtök délelőtt a rendőrorvos megvizsgálta a gödöllői levante-oktatót és megállapította, hogy vitéz Vannay László ma is köz- és önvészélyes elmebeteg, miért is azonnal elszállították a Lipótmezőre.

Vannay lakásán a rendőrség talált egy levelet Héjjas Ivántól, aki a Csorsz-szövetség Duna-Tisza közti megszervezésével bizta meg a volt Britanniást.

A másik érdekes fordulat az ügyben két liberális újságíró letartóztatása. A merényletet követő éjszakán a rendőrség házkutatást tartott Vannay László gödöllői lakásán és ekkor a merénylő házigazdájának tizennégy éves fia, Kirschknopf László gimnaziata elmondta a detektíveknek, hogy már korábban járt a lakáson egy középtermetű férfi, aki onnan Vannay több iratát elvitte. Ugyanez az eset ismétlődött meg a másik merénylő lakásán, Molnár Ferenc-

nél tartott házkutatás alkalmával.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást a titokzatos házkutatások foganatosítói ellen és megállapította, hogy két újságíró: Gyárfás Viktor és Csák Endre „Az Est” és a „Magyarország” munkatársai jártak a merénylők lakásán. A merénylők barátai közül természetesen sok terhető tanu jelentkezett a két liberális újságíró ellen és ennek alapján

a rendőrség péntek délelőtt előállította a két újságíró, akiket azzal vádolnak, hogy detektíveknek adták ki magukat és a merénylők lakásáról különböző leveleket vittek el.

A esti órákban Marinovich Jenő főkapitány elrendelte ugyan a két újságíró őrizelbevételének megszüntetését és az est folyamán mindketten el is hagyták a főkapitányság épületét, azonban az eljárás tovább folyik ellenük. A rendőrség átvizsgálta az újságírók által a merénylők lakásáról elvitt leveleket és ezek közt egy névjegyet találtak, amelyen három ellenzéki politikus neve volt feljegyezve.

Távozik

a Narodna Banka kormányzója

Welfert György az ősszel visszavonul

Beogradból jelentik: A Narodna Banka kormányzója állása ősszel megürül. Welfert György kormányzó ugyanis elhatározta, hogy csak az év őszéig marad meg a Narodna Banka élén.

A hír hatása alatt megindultak a kombinációk a Narodna Banka kormányzójának utódjára vonatkozólag. Többek között Markovics Jován külügyminiszterhelyettes is emlegetik a megürülő állással kapcsolatban. Beavatott helyen azonban úgy tudják, hogy Welfert, akinek a szava ebben a kérdésben nagy súllyal esik a latba, a legerélyesebben állást foglal a politikai szempontok érvényesülése ellen és kipróbált szakembert kíván utódjának.

Szerelemből lopott

Barátnője kedvéért zsebmetsző lett egy előkelő beográdi fiatalember

Beogradból jelentik: A beográdi rendőrség letartóztatott egy tizenhét éves fiatalembert, akit a piacon tetten értek, amikor egy asszonynak a zsebéből kilopta a pénztárcát. Az eset nagy feltűnést keltett, mert a letartóztatott fiatalok zsebtolvaj közismert és vagyonos beográdi család tagja, akinek semmi szüksége sincs arra, hogy pénztárcákat lopjon.

A rendőrségi kihallgatás során a fiatal blinöző beismerte, hogy már több ízben fordult a pénzszerzésnek ehhez a módjához, noha szüleitől havonként zsebpénzt szokott kapni. Arra kérdésre, hogy mire költ olyan sok pénzt, elmondta, hogy egyik zenuni éjjeli mulatóban barátnője van, aki állandóan pénzt követel tőle. A nőre költötte minden zsebpénzét és amikor már az sem volt elég, kénytelen volt lopni, hogy barátnője igényeit kielégíthesse.

Tizenegymillió dinár adót fizetett Szubotica két és fél hónap alatt

A szubotici kerületi pénzügyigazgatóság jelentése — A szigorú adóbehajtások eredménye

A kiméletlen adóbehajtások az utóbbi hónapok alatt Szubotican is súlyos anyagi válságot idéztek elő. A pénzügyigazgatóság legutóbbi jelentésében megelégedését fejezte ki a szubotici adóbehajtások felett. Amilyen öröndetes, hogy a pénzügyigazgatóság meg van elégedve az adóbehajtásokkal, annál kevésbé öröndetes, hogy az adóbehajtások következményeképpen egyik cég a másik után jelent fizetésképtelenséget. Az adófizetők oly horribilis összegeket kénytelenek adó címén fizetni, hogy az jóval meghaladja teljesítőképességüket és így elkerülhetetlen számukra az anyagi bukás. A szubotici pénzügyigazgatóság jelentése szerint, amely csütörtökön délelőtt érkezett meg a város pénzügyi osztályához,

február 16-ikáig, azaz két és fél hónap alatt közel tizenegy millió dinár adót fizettek Szubotican.

A különböző adónemek szerint részletezve, állami adóiban a következő fizetések történtek:

Állami egyenesadó 11.628.865 dinár, rendkívüli pótdadó 1.415.940,19 dinár, tőkekamatadó 55.968 dinár, betegápolási pótdadó 87.078 dinár, munkásadó 62.872 dinár, rokkantadó 938.156 dinár, kamarai adó 237.567 dinár, kamarai illeték 19.055 dinár, hadmentességi adó 48 di-

nár, fegyveradó 1 dinár, jövedelmi adó 991.786 dinár, vagyonadó 515.775 dinár, késedelmi kamat 91.654 dinár, hadnyereségadó 212.691 dinár, késedelmi kamat 16.091 dinár, összesen

5.822.255 dinár állami adó folyt be az államkasszába.

Az állami adókon kívül 1.610.769 dinár, közevetvám 1.028.028 dinár, iskolai adó 690.902 dinár, utadó 115.745,90 dinár, luxusadó 10.542 dinár, vállalati adó 19.499 dinár, földadó 983.050 dinár,

házbérfilléradó 338.431 dinár, késedelmi kamat 91.365 dinár, végrehajtási illeték 101.883 dinár, összesen

4.987.254,90 dinár városi adót fizettek Szubotican.

A pénzügyigazgatóság legutóbbi jelentéséből megállapítható, hogy ezidőig még ez a legnagyobb adóösszeg, amely ilyen rövid idő alatt befolyt az állami és városi pénztárba. A pénzügyigazgatóság, a minisztérium minden ígéretének ellenére is, rekordot javított.

Háromszázezer dinárt sikkasztott a csehszlovák hajószindikátus novisadi pénztárosa

A sikkasztó nyomtalanul eltűnt

Noviszadról jelentik: Kaluszek Lajos, a csehszlovák hajószindikátus beogradi ügyvezető igazgatója és Petrugan Vászta, a szindikátus novisadi vezetője feljelentést tettek a novisadi rendőrségen, hogy Szlávik Péter Ferenc, a vállalat pénztárosa háromszázezer dinárt sikkasztott.

Szlávik, akinek felhatalmazása volt arra, hogy a cég nevében pénzt vegyen fel, e hó 15-ikén háromszázezer dinárt vett fel több banktól és még aznap elutazott. Hivatalában azt mondta állítólag, hogy Beogradba megy Kaluszek igazgatóhoz, míg feleségének azt mondta, hogy Beeskerekre utazik. Azóta nyoma veszett.

Kaluszek igazgató a szindikátus Pozsonyban székelő központjának utasítására csütörtökön érkezett

Noviszadra, hogy az ottani fióknál rovancsolást rendezzen. A pozsonyi központnak ugyanis már régóta gyanus volt Szlávik, aki többszöri felszólításra sem akart elszámolni és rovancsolást rendelt el anélkül, hogy tudott volna a pénztáros szökéséről.

A beogradi igazgató csütörtökön felnyitatta az iroda vasszekrényeit és megállapította, hogy háromszázezer dinár hiány van, mire a novisadi igazgatóval együtt a rendőrségre ment és feljelentést tett Szlávik ellen.

A rendőrség körözölevelet bocsátott ki Szlávik ellen. Azt hiszik, hogy Romániába szökött. Szlávik harminchárom éves, középtermetű és arcán golyótól származó sebhely van. Megállapították, hogy cseh és osztrák utlevele volt.

Főbelötte magát egy novisadi uriaszony

Debeljacski Mitó novisadi földbirtokos fiatal felesége öngyilkosságot kísérelt meg

A novisadi uri társaságnak kinos szenzációja van. Debeljacski Mitó gazdag földbirtokos fiatal felesége szerdán délután 2 órakor Miletics-ucca 24. számú lakásukon revolverrel főbelötte magát.

Debeljacski Mitóné a svájci Argau városból való francia nő, leánykori neve Biolo Alice. Egyike volt Noviszad legszebb asszonyainak és föltétlenül ő volt a legelegánsabb az elegáns novisadi uriaszonyok között. Kiváló műveltsége, magas kultúrája, szépsége és eleganciája megszerezte számára a novisadiak csodálatát és nagyrabecsülését. Mikor Noviszadra került, németül, franciául, olaszul, angolul tudott s néhány éves novisadi tartózkodása alatt szerbül is megtanult.

Debeljacski Svájcban ismerkedett meg a feleségével, akinek vagyonos családja Argau-ban is előkelő szerepet játszott. Debeljacski, mint osztrák-magyar hadseregbeli katona, szerb hadifogságba került, Szerbiából kijutott Svájcba s ott vette nőül a felettű szép Biolo Alice-t.

A fiatal házaspár a háború után visszatelepült Noviszadra, ahol Debeljacski Mitónak nagy földbirtoka volt. A föld egy részét az agrárreform-minisztérium elfoglalta, a megmaradt birtokot Debeljacski eladta s a vételár nagy részét az időközben megbukott Vojvodina-bank részvényeibe fektette, a banknál igazgatósági tagságot is vállalt. A Vojvodina-banknál Debeljacski súlyos veszteségeket szenvedett. Később az Ikarus repülőgyár részvényeiből vett át nagyobb mennyiséget s itt is igazgatósági tagságot vállalt. Az anyagi veszteségek dacára is Debeljacski vagyonos ember hírében áll Noviszadon. Felesége túlfinomult lelkű, ideges asszony, akinek az volt a rögeszméje, hogy férje nem szereti. Emiatt többször volt nézeteltérés a házastársak között, az asszony több-

ször hosszabb időre külföldre utazott, de mindig visszatért férjéhez, akit rajongásig szeretett. Ha hosszabb időt töltött Noviszadon, Debeljacskiné kevés ismerősének állandóan panaszkodott, hogy nem tud megbarátkozni az itthoni viszonyokkal s nincs társasága. Nemrégiben a közúti hid építéséhez egy svájci mérnök és a felesége jöttek Noviszadra. Debeljacskiné ismeretséget kötött honfitársaival s az utóbbi időben legtöbbször az ő társaságukban volt látható.

Debeljacski Mitó szerdán rosszullettől panaszkodott s ágyban maradt. A felesége a hátszobájával szomszédos uri szobában tartózkodott, délután két óra tájban kiment a konyhába, odalépett a szakácsnéjához, Spasics Máriához s német nyelven így szólt hozzá:

— Fogja Maris, itt az aranyóráim és az aranyláncom, ezt magának adom, mert én már innen elmegyek.

Ezzel visszament a szobába. A szakácsnét és a szobalányt meglepte uruk különös viselkedése, a szobalányhoz mentek s ott hallgatóztak. Hallották, hogy az asszonyuk a szekrényhez megy, ottan kéves valamit, majd visszaül a kályha melletti karosszékre. A következő pillanatban egy revolverlövés dördült el. Debeljacski Mitó kiugrott az ágyból, a családtagok s berohant. Ekkor már Debeljacskiné véresen, elaléltan ült földalatra dőlve a karosszéken. Mellette a földön feküdt régi lakásos revolvere, amelyet még Svájc-ból hozott magával.

A házbeliek nyomban elhívták a közeli lakó dr. Dima Vojiszláv orvost, aki megvizsgálta az öngyilkost. Megállapította, hogy a golyó a halántékon hatolt be s az agyban benmaradt. Az orvost vizsgálta alatt a balare és az orcsont közt egy daganat képződött, ebből arra következtettek, hogy a golyó oda húzódtott s a sebesülés könnyebb termé-

szett. Elhívták dr. Matanovic Sztankó műtőorvost, aki megállapította, hogy a golyó az agyban van, a daganat csak az agy sérülésének következménye és műtői úton a golyót nem lehet eltávolítani.

A sebesült állapotát súlyosbítja az, hogy a golyó olomból van és az agyban vérmérgezést okoz. Az eszméletlen uriaszonyt ágyba fektették az orvosok és állandóan ágya körül vannak, állapotát válságosnak tartják, a hőmérséklet 37, a pulzus állandóan kihagy, úgy, hogy az orvosok véleménye szerint bedőlt az agónia.

Az öngyilkosságról csak csütörtökön tettek jelentést a rendőrségnek, amely az ügyészségnek jelentette be. Az ügyész és a vizsgálóbíró kiszálltak Debeljacskit lakására, azonban a súlyosan sérült asszonyt, aki egy percre se nyerte vissza eszméletét, nem lehetett kihallgatni.

A szekrényben két levelet találtak, mind a kettő francia nyelven van írva és Debeljacskiné Párisban lakó nővéréhez szól. Az egyik február 7-ről kelt, a másik február 15-éről, mind a kettőben bucsuzik a halálba készülő asszony és bejelenti az öngyilkosságot.

Debeljacski Mitóné öngyilkosságának a híre csütörtökön terjedt el Noviszadon és az egész városban nagy megdöbbenést s részvétet keltett.

Az eltűnt Bata-cipők

Háromszázezer dináros sikkasztással vádolják a gyár volt becskereki képviselőjét

Becskeréről jelentik: A becskereki törvényeseken dr. Bunics Ivó emlékezte alatt csütörtökön kezdődött meg a fővárosi Birovljev Fülöp becskereki kereskedő büntügyében. Birovljev, aki a Bata-cipőgyár becskereki képviselője volt, a vádirat szerint háromszázezer dináros sikkasztást követett el a cég kárára. Még 1922-ben történt, hogy Holczmann János, a Bata-cég főtisztviselője házlizsgálatot tartott a becskereki fióknál a szárajevói központ megbízásából. A vizsgálat során Holczmann megállapította, hogy a fiók pénztárából 301.514 dinár hiányzik, mire bünvádi feljelentést tett Birovljev ellen.

A csütörtöki fővárosi tárgyaláson Birovljev tagadta a vádat. Azt mondta, hogy a házlizsgálatot megelőzően tíz hétig beteg volt és ezalatt az üzletben Grucics Milos városi tisztviselő helyettesítette és így a hiányért Grucics felelős. A továbbiakban elmondta, hogy amikor betegségeből felgyógyult és átvette az üzletet, Grucics szót neki, hogy nagyobb pénzösszeget küldött a szárajevói központnak és Vrsacon is van külföldiség.

A vádlott kihallgatása után Holczmann Jánost hallgatta ki a bíróság. Holczmann elmondta, hogy Grucics elárulta előtte, hogy Birovljev csalásra alkarta őt rábírní. Azután közölte vallomását, hogy amint később megállapították, összesen négyszáz pár cipő és harminckétezer dinár hiányzott az üzletből, ami százhatézer dinár kárt jelent a cégnek. Ő előtte a vádlott beismerte, hogy sikkasztott.

A bíróság szembesítette Holczmann Birovljevvel, aki azonban tagadott és bemutatott csekket, amelyekből kiderült, hogy Birovljev több pénzt küldött el Szarajevóba, mint amennyit ott megkaptak.

A bíróság Holczmann megeskotte vallomására. Ezután Harlem Mariska szubotici leányt, a Bata-cég becskereki fiókjának volt alkalmazottját hallgatták ki. A tanu elmondta, hogy Birovljev és Grucics ő előtte számlálták át a cipőraktárt és amikor százkilenc pár cipővel többet találtak, Grucics azt ajánlotta Birovljevnek, hogy a többitet adják el és a pénzt tartásák meg.

A bíróság a tárgyalást pénteken folytatja.

KISEBBSÉGI ÉLET

Ugron István, az erdélyi magyar párt elnöke, megbeszélést folytatott Kolozsváron Lepedatu kultuszminiszterrel. A tárgyalások eredményeképpen Utalea kolozsvári polgármester 2534—1926. sz. alatt rendeletet adott ki, amelynek értelmében az első és másodfokú hatóságok előtt Kolozsváron a magyar nyelv szabadon használható. A rendelet nagy örömet váltott ki a magyarság körében, főképp azért, mert az a meggyőződés, hogy Kolozsvár, mint Erdély fővárosának példáját a többi városok is gyors egymásutánban követni fogják. A koncesszió természetesen igen nagy jelentőségű, azonban hivatalos magyar körök nem értékelik túl, hanem úgy tekintik, mint első feeskét a kisebbségi jogok teljessége felé. Nagy örömet keltett Kolozsváron az is, hogy hét év óta először jelentek meg az utcákon tisztán magyarnyelvű plakátok, amelyek Ugron Istvánnak az erdélyi magyarsághoz intézett felhívását tartalmazzák.

Régi sérelme az erdélyi zsidóságnak, hogy az állami iskolákban arra kényszerítik a zsidó tanulókat, hogy szombaton írjanak. Ebben az ügyben a Zsidó Nemzeti Szövetség és a bukaresti Unionea több ízben memorandumot intéztek a kormányhoz, sőt küldöttéget is menesztettek Bukarestbe, sajnos, eredmény nélkül. Glasner főrabbi, Adler Sámuel, Wertheimer Miksa és dr. Klein Miksa kíséretében a napokban újra felkeresik Lepedatu minisztert, aki előtt újból hangsúlyozták a sérelem orvoslásának fontosságát. A miniszter ígéretet tett, hogy ezt a kérdést újra tárgyalás alá veszi és az eredményről a küldöttség tagjait értesíti. Ennek eredményeképpen Anghelescu közoktatásiügyi miniszter Lepedatu kultuszminiszter közbenjárására rendeletet intézett a kerületi tanügyi inspektorokhoz, mely szerint ha a szülők gyermekeiket a szombati írás kötelezettsége alól felakarták menteni, az iskola igazgatósága utján kérést adhatnak be a kerületi inspektorátusokhoz, melyek a szülők vallásos meggyőződését respektálni kötelesek.

Erdély zsidósága ugyszólván mindenütt híven kitart a magyar párt zászlaja mellett. **Deutsch Andor**, az aradi zsidóság vezetője a zsidó tömegek hangulatáról a következőket mondta: »Az én tudomásom szerint az aradi zsidó szavazók túlnyomó többsége a magyar listára adja le szavazatát és az ugynevezett zsidó választási blokknak nagyon kevés híve van Aradon. De nemcsak nálunk van ez így, hanem Erdély többi nagy centrumaiban is, amit legelőnkebben bizonyít az, hogy azok, akik akár Temesváron, akár Nagyváradon, akár Marosvásárhelyen a zsidóság felekezeti és kulturális életének megválasztott vezetői és irányítói, valamenynyien az illető városok magyarpárti listáján vannak jelölve a községi tanácsokba és ezeken a listákon vállalták a jelölést. Nagyváradon például az orthodox hitközség elnöke, aki különben lelkes cionista és így érzelmileg legközelebb állana a zsidó választási blokkhoz, a magyar párt listáján van jelölve, ugyancsak ezen a listán szerepel Marosvásárhelyen Bürger Albert, az ottani cionisták egyik vezető tagja.«

Az aradi magyarság most tartotta első választási gyűlését a színház helyiségében. A gyűlésen Barabás Béla mondott nagy beszédet, melyben ismertette a magyar párt paktumát a kormánnyal. »A közvélemény hangulata — mondotta — teljesen kormányellenes volt, amikor hivatalosan megkezdte a párt a tárgyalásokat a kormánnyal. Aradon én voltam az, aki az ellenzéki pártok kiküldöttjeivel tanácskoztam. Az

volt a terv, hogy összefogva elseperjük azt a kormányt, amely nem ismeri el a magyarságnak és az erdélyi románárságnak kívánságait. És ekkor megjött a központnak az az utasítása, hogy minden városban, minden helyen a jövőnek szép reményében álljunk össze és szavazzunk a mai liberális kormánnyal. Nekünk össze kell fogni, mert mi győzni akarunk a magyarság érdekeinek eléréseért és azért, hogy a mi gyermekeinknek és unokáinknak magyar jövőt biztosítsunk. Egy ember áll előttek ősz fejjel, nagy mulattal; nincsen

sem házam, sem földem, egyszerű és igénytelen, szegény ember vagyok. Egy céltom van még az életben, küzdeni az én édes magyar testvéreimért. Ne akarjon senki különb magyar lenni, mint én. Ne kívánja senki azt, hogy az ő felelősségével megdöntse az én nyílt szememnek előrelátását és tiszta gondolkodásomnak irányát. Én látom derengeni a jövőt. Összefogva mindannyian használjuk fel az alkalmat, hogy mi magyar emberek boldogok, szerencsések legyünk, gyermekeinknek és utódainknak biztosítsuk összes jogainkat.«

Egy jugoszláv hajó elsüllyedt a La Manche-csatornán

A hajó személyzetének és harminc utasának sorsa még ismeretlen

Londonból jelentik: Az *Izbar* nevű jugoszláv hajó, amelynek harminc utasa volt, a *La Manche*-csatornában *elsüllyedt*. Az angol admirális segélyhajó-

kat küldött a mentési munkálatokra. Arról, hogy a hajó személyzetének és az utasoknak sikerült-e megmenekülniök, eddig még nem érkezett hír.

Az angol független munkás-párt a versaillesi béke revízióját követeli

Minden nemzetet fel kell venni a Népszövetségbe

Londonból jelentik: A független munkáspárt most tette közzé választási programját, amely külpolitikai téren a következő követeléseket tartalmazza:

A versaillesi békeszerződés revíziója, minden reparációs fizetés és munkaszolgáltatás megszüntetése, a szövetségek közötti háborús tartozások

elengedése, a katonai szövetségek kiküszöbölése, a vámsorompók megszüntetése, barátságos viszony Szovjet-Oroszországgal, a Népszövetség újjászervezése, hogy minden népet magában foglaljon és kötelező döntőbíró az államok között felmerülő bármiféle nézeteltérés esetén.

Megszűnt a hárem Törökországban

Tilos a többnejűség — Mindenki szabadon választhat vallást

Angorából jelentik: A képviselőház rövid vita után egyhangulag megszavazta a kormánynak azt a javaslatát, hogy a svájci polgári törvénykönyvet vegyék át teljes egészében török törvénykönyvnek.

Az új törvény megpecsételte a hatóságoknak és a vallási hagyományoknak elkülönítését a török népi nyilvános és társadalmi életében.

A többnejűség ezentúl tilos lesz Törökországban.

Minden nagykorú férfi szabadon választhatja magának azt a vallást, amelyet jobbnak lát.

A képviselőház elhatározta, hogy mostani ülészakájában befejezésre juttatja azt a felszámolási munkát, amelynek célja, hogy csökkentse az ellentétet a régi törvények és az európai törvényhozás között.

AgrárviSSzaélések a nemzetgyűlés előtt

Grol Milán szemére vetette a Radics-pártnak, hogy cserbenhagyta szociális programját

Beogradból jelentik a nemzetgyűlés csütörtöki ülésén **Demetrovics Juraj** és **Budiszavljevics Szrdjen dr.** független demokrata képviselőnek a dugoszeli ház helyek ügyben benyújtott interpellációját tárgyalták.

Radics Pavle agrárreformügyi miniszter kifejtette, hogy hatvanhat dugoszeli igénylő közül csak huszonnégynek volt jogosultsága házhelyre és felolvasta azok névsorát, akik jogosultságuk alapján a házhelyet megkapták.

Demetrovics Juraj rámutatott arra, hogy az igényjogosultság megállapításában pártszempontok érvényesültek és csodálkozását fejezte ki afőllött, hogy Radics-párti miniszter a földigénylőkkel szemben antiszociális álláspontot foglal el. Hivatkozott arra, hogy zagrebi főispán korában **Maček** egy földművelőiskola felállításának tervét terjesztette eléje és ő ehhez hozzájárult, tekintet nélkül a két párt közt fennálló politikai ellentétekre.

Grol Milán szuboticei demokrata képviselő a szuboticei kerületben történt agrárviSSzaéléseket tette szóvá. Szemére vetette a Radics-pártnak, hogy cserbenhagyta szociális programját és csalódást keltettek azokban, akik Radicsék kormánybalépésétől a közigazgatási élet fellendülését várták.

Pivkó dr. független demokrata kifogásolta az agrárreformminisztérium eljárását a dobrovoljacokkal szemben. **Kokanovics Cseda** földművespárti a dugoszeli dobrovoljacok panaszait tolmácsolta. **Angelinovics Grgur dr.** demokrata pedig a dalmáciai agrárállapotokat ismertette és a filoxera ellen hathatósabb védekezést sürgetett. Követelte, hogy az elpusztult szőlőkbe amerikai vesszőket telepítsenek.

Radics Pavle agrárreformügyi miniszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra és kijelentette, hogy ragaszkodik a törvény rendelkezéseihez. Ha vannak még hibák az ag-

rárreform terén, annak az az oka, hogy még nem állott módjában jóvátenni azokat a hibákat, amelyeket e tekintetben az előző kormányok elkövettek.

Az elnök **Radics Pavle** beszéde után az ülést berekesztette.

Helybenhagyták az ítéletet a szuboticei kémkedési pörben

Az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be

Noviszadról jelentik: A felelősségi bíróság csütörtökön tárgyalta **Gestalter Antal**, **Januskó István**, **Keller Etelka**, **Krnyajszki Lázár** és **Szloboda Ida** kémkedési bűnpörét. A szuboticei törvényszék augusztus 5-ikén **Gestalter Antalt** és **Januskó Istvánt** hat-hat évi, **Keller Etelkát** négy évi, **Krnyajszki Lázárt** két évi börtönrre, **Szloboda Idát** egy évi fegyházra ítélte, mert a szegedi katonai kémiroda számára pénzért katonai természetű iratokat szolgáltatott ki és **Egger Rezső** századossal, a szegedi kémiroda vezetőjével összeköttetést tartottak fenn. **Szloboda Idát** azért ítélték el, mert tudott **Gestalter** és társai kémkedéséről és nem tett jelentést a hatóságoknak.

A noviszadi felelősségi bíróság dr. **Gyurgjev Boskó** tanácsa csütörtökön *helybenhagyta* az elsőfokú ítéletet. Valamennyi elítélt semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

„Szervia főbojárja“

Egyévi fogház két asszony megkeseléséért

A szuboticei törvényszéken **Pavlovics István** törvényszéki elnök büntetőtanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta **Borzaski Uros** szentái bojtár bűnügyét, aki ellen az ügyészség súlyos testi sértés miatt emelt vádat. **Borzaski Uros** 1920 április 8-án délután összeszólkalkozott **Göre Mátýásnéval** és ennek anyjával, **Széchényi Erzsébettel**. Veszekedés közben a hatvanöt éves **Borzaski Uros** kést rántott elő és azzal **Széchényi Erzsébetet** hábaszurta, **Göre Mátýásné** pedig az oldalán es bakkarján sebesítette meg, úgy hogy **Göre Mátýásné** balkese teljesen béna lett.

Pavlovics István elnök kérdésére a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a két asszonyt megtámadta. Arra nem emlékszik, hogy bárkit is megszúrt volna, mert részeg volt.

Göre Mátýásné sértett azt vallotta, hogy a kritikus délután a mezőn találkoztak **Borzaski Urossal**, aki részegen feléjük kiáltott:

— Tudjátok-e, hogy ez itt Szervija? A sértettek látva, hogy **Borzaski** részeg, nem akartak válaszolni, mire **Borzaski** előlta útjukat.

— Tudjátok-e — mondotta — hogy Szerbiában vagyunk és hogy én vagyok benne a főbojtár? Ha nem feleltek, akkor még ma magyar gulyást főzők belőletek! — Szervia főbojtárja botjával ütlegelni kezdte a két asszonyt, mire ezek elvették a botot **Borzaskitól**. A főbojtár konyhakést rántott elő zsebéből és azzal először **Széchényi Erzsébetet** szurta hátba, aki eszméletlenül terült el, majd a menekülni igyekvő **Göre Mátýásné** után szaladt és három készsúrast ejtett rajta. Mind a két sértett több mint egy hónapig állott orvosi kezelés alatt. **Göre András**, **Abonyi Viktória** és **Széchényi Erzsébet** tanuk megerősítették a sértett **Göre Mátýásné** vallomását.

A bíróság súlyos testi sértés miatt egy évi fogházra ítélte **Borzaskit** és kötelezte ötezer dinár kártérítés megfizetésére.

Kinvallatás Mérgepusztán

**Bűnvádi eljárás indul a brutális
rendőrök ellen**

A szuboticiai rendőrségen csütörtökön délelőtt bűnvádi feljelentést tettek *Milosevics Dusan* detektív és *Balázsevics Gergely* mérgepusztai rendőrbiztos ellen, akik a feljelentés szerint nyomozás közben súlyosan bántalmazták *Borovics Sztyán* mérgepusztai földművest.

Vasárnap este Mérgepusztán *Péics Tukuly* Gergely korcsmájában bál volt, amelyen több legény összeverekedett és a verekezés hevében valaki megütötte *Irsevics Kázmér* gazdalogényt. Irsevics abban a hitben, hogy a vele ellenséges viszonyban álló *Borovics Sztyán* ütötte meg, feljelentést tett haragosa ellen a mérgepusztai rendőrlaktányán, ahonnan a feljelentést a szuboticiai redőrséghez továbbították. Szuboticiáról *Milosevics Dusan* és két detektívjárása szerdán kiutaztak Mérgepusztára, hogy *Borovicsot*, akinek a jelentés szerint megütötte *Irsevics Kázmér*, előállítsák a rendőrségre. *Borovics* épp a földjén dolgozott, amikor a detektívek rákadtak. *Milosevics* és *Balázsevics* rendőrbiztos — a feljelentés szerint — szó nélkül ütlegelni kezdték. *Balázsevics botjával*, *Milosevics* pedig a revolvere agyával verte a meglepett legény fejét. A lármára csakhamar többen összejutottak, mire a detektívek *Borovicsot* behurcolták a rendőrlaktányára és ott megkezdték a vallatását. A fiatal legényt követte a laktányára kis huga is, aki észrevétlenül meghúzódott a rendőrbiztos szobájában.

A rendőrlaktányán kérdőre vonták a verekezés felől *Borovicsot*, aki azonban tagadta, hogy bárkit is megvert. *Milosevics* és *Balázsevics* erre ismét ütlegelni kezdték és addig verték, míg a szerencsétlen embert elletpte a vér. Festvére, aki jelen volt a kinvallatásnál, sikoltozva szaladt ki a rendőrlaktányáról és felverte az egész tanyavidéket, mire a laktanya körül nagyobb tömeg gyűlt össze. *Borovics* ezalatt, hogy megmeneküljön a további kínzástól, mindent beismert, amit a detektívek

akartak. Erre összekötözték és szerdán éjszaka behozták Szuboticiára.

Csütörtökön délelőtt egy küldöttség jött be Mérgepusztáról Szuboticiára az őrizetbevétt legény érdekében, akinek *Pesics Vladimir* rendőrfőkapitány-helyettes, a bünygyi osztály vezetője a délelőtti órákban hallgatott ki. *Borovics* részletesen elmondta, hogy *Milosevics* detektív és *Balázsevics Gergely* rendőrbiztos hogyan bírták rá beismerő vallomásra. Egyben megmutatta sérüléseit, amelyeket a bot és a revolveragya okoztak. *Pesics főkapitány-helyettes* a kihallgatás során megállapította, hogy *Borovics ártatlan, beszűntette ellene az*

eljárást és felküldte a városi tisztiorvosi hivatalba, ahol láttelelet vettek fel a sérülésekről. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy *Borovics fején zúzódás és daganat van, amelyek ütésektől származnak. A szerencsétlen általában a vallatás során összeverték a száját, úgy, hogy ajkai és foghüsa feldagadtak és emiatt beszélni is alig képes. Ezenkívül bevették az orrát is. Ülősek kék nyomat láthatók még a homlokán és a kezén.*

Az orvosi láttelelet alapján *Milosevics* detektív és *Balázsevics* rendőrbiztos ellen megindult a bűnvádi eljárás.

M. D.

A Kalodjera-pör

**Az ókatolikus püspök ellen újabb vádakat emel
a fővikarius**

Zagrebból jelentik: A zagrebi újságvényszék szerdán folytatta dr. *Kalodjera Márkó* ókatolikus püspök és dr. *Vidusics István* ókatolikus pap, az ókatolikus egyház generális fővikáriusának pörét.

Vidusics a *Preporod* című lapban egy cikk közölt, amely a püspököt okirat-hamisítással, sikkasztással és hamis esküvel vádolta. A püspök rágalmazás címén perelte be a fővikáriust, aki a szerdai tárgyaláson újabb szenzációs vádakat hozott fel a püspök ellen. Kijelentette, hogy a püspök házassága érvénytelen. *Kalodjera* ugyanis 1924 április huszonegyedikén kötött házasságot. Az erről szóló okmányt azonban adatait 1921-re és erre az okiratra hamis pecsétet ütöttek. A házasságkötés utáni napon *Kalodjera* kijelentette a szinódus előtt, hogy három éve nős. A fővikárius kérte ezekre a körülményekre nézve a valóság bizonyítását. Dr. *Radosovics*, a püspök képviselője tiltakozott a valóság bizonyítása ellen, mivel az a vádló magánéletét érinti. A bíróság úgy határozott, hogy *Kalodjera* egyházfő, tehát tartozik számon adni családi élete tisztaságáról. Ezután dr. *Vidusovics*, a vádlott képviselője elmondja, hogy a püspök egyházi pénzeket kezel, anélkül, hogy azokról szám-

adást adott volna. A saját bátyját titkárnak akarta kinevezni és a legkülönbözőbb visszaéléseket követte el a lelkesi kinevezések körül.

Mikor a vádlott ezt a kijelentését megtette, dr. *Radosovics*, a püspök képviselője ingerülten ugrott fel helyéről: — *Kalodjera püspök a legszentebb, legidősabb, legbecsületesebb püspök az ókatolikus egyháznak!*

A vádlott ügyvédje erre gunyosan kiáltotta közbe:

— *Ez érhető is, mivel Kalodjera az egyetlen ókatolikus püspök.*

Elnök (a püspök ügyvédjéhez): *Hogy tudja azt bizonyítani, hogy a legbecsületesebb?*

Az ügyvéd: *Azt majd a szinódus fogja bizonyítani.*

Ezután a bíróság elrendelte a bejelentett tanúk kihallgatását. A püspök harminc tanút jelentett be. Az elnök közbeszólt:

— *Ennyi tanura nincs pénze a törvénytiszteletnek. Ha a magánvádló vállalja a költségeket előlegképpen, akkor megidézük őket.*

A vádló képviselője a püspökkel való rövid tanácskozás után kijelentette, hogy nem előlegezi a költségeket.

A pör tárgyalását szombaton folytatják.

Nyolc év után

**exhumálnak egy meggyilkolt
titkosrendőrt**

Eljárás indul a vérengző bácskapalánkai katona ellen

Novisadról jelentik: Nyolc évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság ügyében indított most eljárást a noviszadi ügyészség. *Stefan Mihály* bácskapalánkai volt titkosrendőr a háboru alatt hadbavonult és éveken át a különböző harcerekken küzdött. A háboru végeztével hazajött Bácskapalánkára, hogy ott lakó szüleit meglátogassa. *Stefan*, amikor Palánkára érkezett, megtudta, hogy szülei a háboru alatt meghaltak. Erre vissza akart térni a szerbiai Vasaristére, ahol egy háza és kis földje volt. Amikor azonban a vasutállomás felé tartott, az uccán előre toppant egy előtte ismeretlen katona, aki minden ok nélkül puszkájával célba vette és agyonlőtte. A titkosrendőr holttestét *Krovat Mihály Lőrinc* gazda találta meg.

Ugyanaz nap az ismeretlen katona berontott *Appel Péter* bácskapalánkai gazda házába, ráfogta a gazdára a puskát, de *Appel* elkapta a fegyvert és elvette a puskát. Erre az ismeretlen katona visszakönyörögte a fegyvert, amit *Appel* vissza is adott, mire a katona szolgálati fegyverére erősített sztonnyával kétkezben beleszurtt *Appel* testébe.

A vérengző katona ugyanaznap még több házba behatolt és mindenütt ráfogta a fegyvert a házak lakóira, akik jédten menekültek előre.

Hack József bácskapalánkai molnár a vérengző katonában felismerte *Tesics Rajkót*, a 28. cs. és kir. gyalogezred ötödik századának közkapalánját, aki békében *Loznicán* kovács volt. Nyolc évvel az elkövetett gyilkosság után eljárás indul a jelenleg *Sabácon* tartózkodó *Pesics Rajkó* ellen.

Szkebi *Iván* noviszadi vizsgálóbíró március 4-ére tüzte ki Bácskapalánkára a meggyilkolt *Stefan Mihály* holttestének felboncolását, amelyen a vizsgálóbíró, továbbá *Pavlovics Branisziáv* államügyész, dr. *Uvalics Milán* és dr. *Zrilics Márkó* bácskapalánkai orvosok vesznek részt.

San Marcó hercegné

Minden rendkívülség nélkül életét befejezte *San Marcó hercegné* is, születésére nézve *Nákó Miléva*. Ő ugyan grófnőnek hivatta magát, pedig nem volt az, csak egyszerűen átvette unokafivérének, *Nákó Kálmán*nak, a rangját. A család görög származása, *Miléva* ifju korában még az óhit szerint imádta az Istent, csak jóval később tért át a katolikus vallásra, hogy aztán egészen bigott hive legyen. Általában a szentmárki hercegné-nek titulálták, mert kifoghatatlan volt az ő jótékony-sága, ha egyházi célokra és személyeket kellett javadalmaztatni, máskülönbben a fogához vert minden garast.

A *Nákó*-familia akkor került Magyarországra, amikor a *Sinák*, meg a *Mauricordátok* s épp olyan élelmesnek bizonyult vagyonszerzésben, mint am azok. Az indigénák szokása szerint év közben jött meg az étvágy s a vagyonhoz már rangot is kellett szerezni. *Nákó Kálmán* érte el a családnak ezt a nagy vágyát, a nyolcvanas években országgyűlési képviselő is volt, habár a parlamentben fel nem szólalt. Tagja lehetett volna a főrendiháznak is, de ő jobban ragaszkodott az alsóházhoz, amelynek padjaiban pompásan tudott szunyókálni. Csak olyankor riadt fel, amikor szavazásra tette fel az elnök a kérdést.

A rangszerző *Kálmán* grófot sok baj érte az életben, szinte fánum övezte, ami megmaradt a familián sokkal a halála után is. Az ő felesége még polgári leány volt, festői tehetséggel megáldott,

szelidlelkű asszony, akit nem kapott el a nagy vagyon. Abban az időben még hangyaseregként jártak keresztül-kasul az országot a cigánykaravánok, nem kerültek el *Nagyszentmiklóst* sem. *Nákó* szívesen fölkereste őket s kiválasztotta közülük a legalkalmasabb modelleket. Ezeknek azután meglehetősen jó módjuk volt, a pingálás idejére a kastélyba költöztek, otturi életet éltek s malacokkal, meg bárányokkal távoztak — azon kívül, amit még el tudtak csemmi.

Nákó Miléva akkor már özvegye volt *San Marcó hercegnek*, aki viszont csak herceg volt, semmi más. Az egységesített *Italia* nagyon szívesen osztogatta a rangokat, ha mindjárt nem is adott hozzávalót. *Milévának* volt négyezer hold torontáli földje, állítólag a legjobb, a legtermékenyebb az egész országban. Nagy értéket képviselt a kétezer hold esanádi erdő is, hát tellett belőle a magányos, igénytelen öregasszonynak. *Miléva* már nem nézte jó szemmel, hogy unokafivérének felesége nem magánlány. A saját polgári származásán felülemelkedett, de abba nem tudott beleállapodni, hogy a familiába is kerüljön ilyen. Nagynehezen mégis megbékült.

Alighogy kibékültek, *Nákó Kálmán* fia, az idősebb *Sándor*, csinált kalamajkát. Beleszeretett egy bécsi zsidó szíznőbe, kötötte magát, hogy csak ő, vagy senki. Valósággal számított, mert kitagadni mégsem lehetett. Csak akkor szűnt meg a harag, amikor letörve, betegesen került haza, hogy egészségét vissza soha ne szerezhesse. Aránylag fiatalon halt meg s egy fekete, keleties

típusú fia maradt, akit az öreg királyi kegyelemmel örökbefogadott. Ez volt *Nákó Sándor* gróf, a későbbi ímei kormányzó. Katonáskodása idején még közlegény, de aztán egyszerre mágnás és világhírű utazó, aki mélyseges intelligenciával többet tanult így néhány év alatt, mint hogyha esztendőken át ült volna az iskolapadon.

A hercegnő legyűrte keserűségét, végtére a király szentesített mindent, az egyenlített ki azt, amit az öreg *Sándor* elgörbitett s kit tisztelne jobban egy kis-görög famíliából mágnásasszonnyá avanzsált nő, mint a minden fényt árasztó királyt.

— *Meg kell házasítani a Sándort, mielőtt bolondot csinál.*

Nákó Kálmán is ezen a véleményen volt, élt az unokája rendes életet. A bájos, csupa-jóság *Lipthay* bárónő aztán megkezdte mártírölését *Sándor* mellett. Hát szó sincs róla, értékes ember volt *N. S.* csak tulságos bolhém, felszínes lelkiismeretű, aki ímei kormányzó korában el akart válni az asszonyától s ezért a pápa kapuit is ostromolta.

Szegény Milévának több se kellett. Hallatlan istentelenség az ilyesmi, apró kis töpörödött termete egy rángatózás volt.

— *Csak sokat bolondozzon a Sándi, mindenemot a papoknak hagyom.* Ebben az időben már érzékenyebben hatott a fenyegetőzés, mert a *Sándi* hatalmas ekékel szaggatta a szentmiklósi bírtok épségét.

— *A tanti sem élhet örökké — mondják N. S.-ról beszélve a jóakarók, akik*

mégis csak kíváncsiak voltak rá, hogy miből fog a gróf megélni.

Csak hogy a tanti igen nehezen kezelhető valaki volt, egész vallásos ceremóniákkal, sokszor a bigottság megjárásával lehetett csak hozzáférni. Ha engedélyt adott az öccsének, hogy erdeiben meghatározott számú őzet lőjön s *N. S.* elmaradhatatlan tréfáival úgy állított be a főerdészhez, hogy ma, ma kilövöm az egész vadállományt — *Miléva* hercegnő képes volt rá, hogy ezért felévig szóba ne álljon vele.

A hercegnőnek nem volt gyermeke. *Nákó Sándornak* is csak egy leánya: *Mikor az férjhez ment egy porosz tiszt*hez, a gróf már nem türtőztette magát. Elvált a feleségétől, bírtokát eladta s elvett egy bécsi zsidó lányt, akinek a révén bankösszekötteshez jutott. Állítólag azonban csalódott s nem találta meg azt a nagy vagyoni előnyt, amit remélt.

A tanti akkor végképpen levette róla a kezét, ezen az emberen nem lehet segíteni, menten a végzeté felé. Legfőkébb az eddiginél is többet imádkozott érte, hátha a mennyefek enyhébben ítélkeznek. Mindig volt körülötte valaki, hogy imára serkentse s elterelje a figyelmét utolsó vérére, a *Sándor* leányától, aki — szegény ártatlanja — nem felelős semmiért. Most aztán nyolcvannyolc éves korában meghalt, holttestét is *Budapestre* vitette, a *Jó pásztorok* *budai intézetének* kapornájából temették. Ezt az intézetet ő alapította elzülletű lányok számára, bárha életében többet bajlódott a megjavításra szornió férfiakkal.

Teleky januárban Berlinben tárgyalt Schulzéval

A frankhamisítás leleplezése után Nádossy és Rakovszky Iván belügyminiszter bizalmas megbeszélést folytattak gróf Teleky lakásán. — Súlyos bizonyítékok a volt magyar miniszterelnök ellen — Peyer Károlyt harminc napra kizárlják a nemzetgyűlésről — A szociáldemokraták vezére nem vehet részt a frankbizottság ülésein sem — Bethlen a bizottsági jelentés tárgyalása elől Genfbe utazik

Titokzatos csomagot küldtek a francia rendőrtiszteknek

Budapestről jelentik: Politikai körökben és a parlament folyosóján esütörtökön nagy izgalmat keltettek azok az újabb hírek, amelyek gróf Teleky Pál volt miniszterelnöknek a frankhamisítás ügyében való szerepéről szólnak. A legbeavatottabb helyről kiszivárgott hírek szerint a parlamenti vizsgálóbizottság megállapította, hogy

Nádossy, közvetlenül letartóztatása előtt felkereste József-téri palotájában gróf Teleky Pált is, hogy részletesen megbeszélje vele a teendő vallomásokat. Ugyanez, tehát a frankügy kipattanása után, Rakovszky Iván belügyminiszter is látogatást tett Telekynél,

akivel bizalmas tanácskozást folytatott. Ez a látogatás súlyosan kompromittálta Rakovszky belügyminiszterre, aki ellen különben is a terhelő bizonyítékok egész sora merült már fel a parlamenti vizsgálóbizottság előtt és éppen erre célzott Rassay Károly, a bizottság tagja, aki a nemzetgyűlés szerdai ülésén azt kiáltozta a belügyminiszter felé, hogy neki van a legkevesebb joga mosolyogni, mire a szociáldemokraták megjegyezték, hogy a belügyminiszter nyakig benne van a frankügyben. Késztelennek tartják, hogy a Rakovszky belügyminiszter és gróf Teleky Pál szerepére vonatkozó fontos új momentumok a legjelentősebbek a kormány politikai felelősségének megállapításánál.

Sok szó esett a parlament folyosóján gróf Teleky Pál egy nyilatkozatáról, a melyben kijelentette, hogy lenézi és megveti a magyar sajtót és annak rovszára írja a politikai atmoszférát. Amikor az újságírók megkérdezték Telektytől, hogy a frankhamisítást is az újságok csinálták-e, a gróf kijelentette, hogy a hamisítást nem az újságok csinálták, de mindazt, ami utána történt, ők idézték elő. A kormánypárton rossz hatást keltett Telekynék Wändischgraetz és Gerő összehozásáról tett legutóbbi nyilatkozata is és furesának találják, hogy Teleky most idomognak tartja a nyilvánosság előtt nyilatkozni, amikor már

bizonyítékok vannak arra is, hogy gróf Teleky Münchenben is fontos tárgyalásokat folytatott a frankhamisítás ügyében a bajor horogkeresztesekkel.

Az egységes-párt többségének az a véleménye, hogy gróf Teleky Pálnak ilyen körülmények között nem lett volna szabad belépnie a kormánypartba és kívánatos volna, ha a párt ettől a súlyos terhettől megszabadulna.

Teleky szerepének tisztázása ma már a berlini rendőrséget is foglalkoztatja. A német rendőrség ugyanis kihallgatta a letartóztatott Schulze tempelhoffi szállásadóját arra nézve, hogy Schulze kikkel érintkezett. Schulze házasszonya egy fényképben felismerte gróf Teleky Pált és kijelentette, hogy Teleky gróf ez év január közepén látogatást tett Berlinben Schulze Arthurnál.

Emlékeztetés, hogy rövidesen azután, hogy a franküggyel kapcsolatban kezdtek emlegetni Teleky nevét, a gróf Németországba utazott. Hivatalosan akkor úgy állították be a dolgot, hogy Teleky Münchenbe utazott tudományos előadás céljából. Mint most kiderül, a gróf németországi útjának tulajdonképpeni célja az volt, hogy Berlinben

Schulzet felkeresse és vele a frankhamisításra vonatkozó nyomok és bűnjelek eltüntetését megbeszélje.

Sok vita folyik politikai körökben arról is, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság mikor fejezi be munkáját. Valószínűnek tartják, hogy a bizottság jelentése március elején kerül a nemzetgyűlés elé.

Az ellenzék azt követeli, hogy Bethlen miniszterelnök feltétlenül legyen jelen a frankbizottság jelentésének parlamenti tárgyalásánál. Bethlen ezzel szemben menekülni akar ez elől és kijelentette, hogy Genfbe utazik a Népszövetség közgyűlésére és a frankügy tárgyalásánál Vass József fogja helyettesíteni.

Erősen tartja magát az a hír, hogy ha az ellenzék nem akarja a frankbizottság jelentését Bethlen távollétében fe-

Peyer Károlyt kizárták a frankbizottságból

A nemzetgyűlés szerdai ülésén Peyer Károlyt tudvalevően a mentelmi bizottsághoz utasították, mert gróf Bethlen István miniszterelnöknek odakiáltotta: »ez az ön aljassága«, majd később: »egy megszorult ember hazudozása!«. A mentelmi bizottság Dabasi-Halász Móríc kormánypartii képviselő elnöklésével esütörtök délelőtt ült össze és az egységespárti tagok indítványára elhatározták, hogy Peyer Károlynak a nemzetgyűlés üléséről 15—15 napra, összesen tehát harminc napra való kizárását fogadják javasolni. A mentelmi bizottság

Rejtélyes csomagot küldtek a francia kiküldötteknek

A rendőrfőkapitányság esütörtökön délelőtt arról értesített, hogy a Hungária-szállóban lakó francia kiküldöttek részére rejtélyes csomagot akarnak küldeni. Kiderült, hogy a francia kiküldöttek egyike levelet kapott, amelyben a névtelen levélíró közli, hogy a Keleti pályaudvar ruhatárában egy csomag hamisfrankot helyeztek el.

A francia kiküldöttek nyomban felkeresték Katona Rezső rendőrfőtanácsost, akinek megmutatták a titokzatos levelet. A rendőrfőtanácsos detektíveket

Senki sem kéri Schulze letartóztatását

Berlinből jelentik: Schulze Artur fotokémikust a bűnügyi rendőrségen esütörtök délelőtt részletesen kihallgatták. Megdömtető tény, hogy Schulze ellen semmi olyan adat nincs, ami arra vallana, hogy ő a német birodalom területén a pénzhamisítás büntetettét követő volna el, viszont különös, hogy sem Budapestről, sem a frankhamisítási ügy vizsgálatában résztvevő párisi hatóságok részéről semmiféle följelentés eddig Schulze ellen a berlini rendőrséghez vagy más igazságszolgáltatási hatósághoz nem érkezett

és senki sem kérte Schulze letartóztatását.

Schulze tagadja, hogy ő szerezte be a frankhamisításhoz szükséges különleges papírokat. Schulze szerint egészen bizonyosan nem németországi gyárból kerültek ki és sok oka van arra a feltevésre, hogy a papírokat Franciaországban vásárolták.

tárgyalni, akkor március 6-ika körül két hétre elnapolják a nemzetgyűlést és csak Bethlen visszaérkezése után tüzük napirendre a jelentést.

Az ellenzék szerint azonban szó sem lehet arról, hogy Bethlen Genfbe utazzék, amíg a kormány felelősségének kérdése nincs tisztázva és ha a miniszterelnök mégis utra kel, akkor az ellenzék deklarációt fog kiadni, amelyben nyilvánosságra hozza a parlamenti vizsgálóbizottság munkájának eredményét.

Ilyen körülmények közt nagy izgalommal várják, hogy Bethlen végül is mire fogja magát elhatározni.

Nagy feltűnést keltett, hogy Clüchaut francia követ esütörtökön ismét látogatást tett Bethlennél, akivel hosszasan tanácskozott. A követ látogatásának céljáról nem adtak ki jelentést.

javaslata — amelyet pénteken fog tárgyalni a nemzetgyűlés — azt jelenti, hogy

Peyer Károlyt kizárták a parlamenti vizsgálóbizottságból is, mert a nemzetgyűlésről kizárt képviselő nem vehet részt a bizottsági üléseken sem. A mentelmi bizottság határozatát ezért órástól konsternációval fogadják ellenzéki körökben és elhatározták, hogy a mentelmi bizottság jelentésével kapcsolatban erőteljes vitát fognak indítani a nemzetgyűlés pénteki ülésén és később esetleg passzivitásba lépnek.

küldött ki a Keleti-pályaudvarra, ahol a ruhatárban valóban találtak egy huszonöt centiméter hosszúságú spárgával átkötött kicsiny, de súlyos csomagot, amelyet felvittek a rendőrfőkapitányságra. A csomagot óvatosságból nem bontották fel, hanem

értesítették Loch Péter bombaszakértőt, aki azután nagy elővigyázatossággal bontotta fel a súlyos csomagot.

A rendőrség hivatalos jelentése szerint elégetett papírok voltak a csomagban.

Az alól a vád alól is tisztázza magát Schulze, hogy a magyarországi frankhamisítók megbízásából Németországban járt összeköttetéseket keresni, egyáltalán semmit sem tett a frankhamisítók érdekében a német birodalom területén, amint hogy nem is bíztak rá mást Budapesten, csak az előkészületek munkáját, kizárólag fényképfelvételre készítendő valódi francia ezerfrankos bankjegyről. Ezt a munkát Budapesten, a Töröképészeti Intézet helyiségében végezte.

Miután eddig Schulzére nézve sem Budapestről, sem Párisból semmiféle intézkedés nem érkezett — csupán Doucet francia rendőrtisztviselő utazott Berlinbe Schulze kihallgatása céljából,

nagyon kétséges, hogy elrendelik-e Schulze ellen a vizsgálati fogságot, mert nincsenek ellene súlyos terhelő bizonyítékok. Az már egész bizonyos, hogy Schulzet senki sem adja

ki, hanem, ha a gyanu alaposnak bizonyul, német bíróság fog fölőtte ítéletet mondani

Ludendorff cáfol

Münchenből jelentik: Ludendorff tábornok megeafolta azt a hírt, hogy Wändischgraetz herceg sifirozott levelet küldött neki.

— Engem francia részről — mondotta — minduntalan meggyanusítanak azzal, hogy tudtam a frankhamisításról. Ezek a híresztelések olyan makacsul térnek vissza, hogy

Németország érdekében is nagyon sürgősen kívánatos a bankhamisítási ügy minden szálát kíméletlenül felderíteni,

még pedig annál is inkább, mert a véletlenség úgy hozta magával, hogy Schulze átkötöttség közveletése München és Budapest között

időpontra nézve csodálatosképpen egybeesik a Hitler-puccs előkészítésével,

amikor a bajor nemzeti szocialisták hatalműbe kerítették a müncheni bankjegynyomdát.

Briand helyet juttat Lengyelországnak a népszövetségi tanácsban

Kompromisszum készül a népszövetségi tanács újraszervezésének kérdésében

Párisból jelentik: Hüsch német nagykövet meglátogatta Briand miniszterelnököt és a Népszövetség állandó tanácstagjainak szaporításáról tárgyalt vele. A kérdés, amelyet a német nagykövet Briandhoz intézett, az volt:

Németországon kívül kap-e más hatalom is állandó képviselőt a népszövetségi tanácsban?

Briand azt válaszolta, hogy ezt a kérdést Franciaország egymaga nem döntheti el, csak a Népszövetség illetékes rá, de

vannak bizonyos szempontok, a melyek ajándatossá teszik Lengyelország igényének támogatását.

A francia jobboldali sajtó újból élesen támadja Németországot és azzal vádolja, hogy zsarolási manővert akar végrehajtani a Népszövetségen, hogy Lengyelország ne kapjon állandó képviselőt a tanácsban. A baloldali lapok elismerik, hogy Lengyelországnak joga van állandó képviselőre, de hangsúlyozzák, hogy

helytelen dolog úgy feltüntetni ezt az igényt, mintha Lengyelországgal akarná Franciaország a tanácsban a német birodalom befolyását ellensúlyozni.

A *Matin* azt írja, hogy a japán kormány támogatja Svédországnak azt a tiltakozását, amely a Népszövetség állandó tanácstagjainak szaporítása ellen irányul.

Chamberlain és Briand március 8-án azt fogja ajánlani, hogy a tanácstagok számának növelését halasszák el a decemberi ülészig.

A *Chicago Tribune* tudni véli, hogy Franciaország nem fog ragaszkodni ahhoz, hogy már a márciusi népszövetségi ülészen állandó képviselőt adjanak Lengyelországnak, miután Anglia beleegyezett a leszerelési konferencia előkészítésének elhalasztásába mindaddig, míg Oroszország és Svájc között elsimul a konfliktus és moszkvai kormánynak lehetővé teszik, hogy résztvegyen az előkészítő konferenciában.

**BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE
ATLAS D. D. BU OGYARNÁL
Novisad, Sumadijska 10. (A hálteren tul)**

CIRKUSZ

Óva intem!

Vázsonyi Vilmos azt kérde a Pressében, hogy miért nem itt Bethlen az olaszulok csodarábbinak és levelet. Tovább írva ezt a gondolatot, a következő levélváltásról számolhatunk be:

I.

1. Bethlen — az olaszulok irabbinak:

Tisztelt Barátom! Felhívták a figyelmemet arra, hogy a Chebra Kadisa birókában hamis milliósok vannak. Óva intem önön keresztül az egész chevrát, hogy az ilyen kilengéselektől tartózkodjék.

Bethlen s. k.

2. A csodarábbi — Bethlennek:

Tisztelt Miniszterelnök Ur (120 évig)! Utánajártam a dolognak: a Chebra tulajdonában nincs egyetlen hamis milliós se, már valamennyit kiadták. Elutazása előtt kérek még egy külön kihallgatást, hogy a husvétii macesszükségletet megbeszéljük. De ne Prónaya keresztül kérem a randevut, mert ez a név a lit-közönségnél rossz emlékeket kelte.

Csodarábbi s. k.

II.

1. Nádasy — Kopiritsnek:

Tisztelt Barátom! Felhívták a figyelmemet az ön nagyszabású sikkasztási akciójára. Mint országos főkapitány, óva intem az ügyesítől, sohasse lehetne tagja az Országos Kaszinónak.

2. Kopirits — Nádasynek:

Tisztelt Kapitány Ur! Utánajártam a dolognak, az általam elikkasztott pénz között egyetlen hamis milliós sincs, így büncselekményről szó sem lehet. Négy szemközt szeretnék még erről egyet-mást elmondani, hogy más-kor jobban vigyázzanak a detektívjei, de sajnos, futárigazolványom már készen áll: utaznom kell.

III.

1. A hadügyminiszter — Lederernek:

Tisztelt Főhadnagy Ur! Felhívták a figyelmemet arra, hogy ön Kodalka urat feldarabolta. Kötelességemnek tartom önt óva inteni az ügyesítől, annyival is inkább, mert nevezett Kodalka nem ellenséges katona s különben is a háboru már elmúlt.

2. Lederer — a hadügyminiszternek:

Nagyságos Hadügyminiszter ur! Utánajártam a dolognak. A feleségem csinálta az egész pletykát, emiatt aztán ez a jó Kodalka is egészen elvesztette a fejét. Legjobb lesz, ha nem avatkozunk bele az asszonyok dolgába. Nem igaz?

Stella

LEGUJABB

Vázsonyi merénylőjét

orvosi megfigyelés alá helyezték
A Markó-uccai fogházba szállították
Vannayt

Budapestről jelentik késő éjjel: A rendőrség az utolsó pillanatban úgy határozott, hogy a rendőrorvosi vélemény alapján nem szállítatja Vannayt a Lipótmezey térbolydába. Vannayt átszállították a Markó-uccai fogházba és ott helyezik orvosi megfigyelés alá.

A törvényszéki orvosok véleménye fogja eldönteni, hogy Vázsonyi merénylőjét lehet-e büntető uton felelősségre vonni, vagy ypedig elmeegógyintézetbe kell szállítani.

A vajdasági radikális képviselők követelik a községi választások kiírását

Ankétot hívnak össze az adókönyvités megvitatására

Beogradból jelentik: A vajdasági radikális képviselők csütörtökön délután újabb értekezletet tartottak, amelyen folytatták az adók csökkentésére irányuló akciójuk előkészítését.

Az értekezleten elhatározták, hogy az egyes képviselők által felvetett reformterveket a jövő hétre összehívott ankét fogja összegezgetni és memorandumba foglalni.

A képviselők közül többen hangoz-

tatták, hogy a Vajdaságban ki kell írni a községi választásokat. A felszólalók kifejtették, hogy véget kell vetni a ki-nevezett, idegenből jött tisztviselők hasáskodásának és erre a legjobb orvos-ság: az önkormányzati választások kiírása.

A községi választások kiírása érdekében a vajdasági radikálisok erőlyes akciót fognak indítani a párt keretén belül.

Hólavina eltemetett egy falut

Harminc halott és igen sok súlyos sebesült

Washingtonból jelentik: Az Utah-állam fővárosa, Galt-Lake City közelében borzalmas katasztrófa történt. A várost környékező hegyekben az utóbbi napokban megkezdődött a hóolvadás, melynek következtében nagy hótömegek zúdultak le a völgybe.

Az egyik hatalmas lavina a szoros szoros értelmében eltemette Sappulch falut.

A mentési munkálatok nyomban megindultak, de kevés eredményt értek el. A falu lakosainak nagyrésze a hótömeg alá került. Eddig

harminc holttestet húztak ki a romok alól

és igen sok súlyos sebesültet. Valószínűnek tartják, hogy még igen sok áldozat fekszik a több méter magas hótömeg alatt.

A fogházfelügyelő ruhájában szökött meg két rab a pancsevői fogházból

Körözik a két betörőt, aki a fogházban is betörést követett el

Pancsevőről jelentik: Vakmerő módon szökött meg két fogoly a pancsevői ügyészség fogházából. Szankovics Milivoj fogházfelügyelő csütörtökön két foglyot vezetett az ügyészség épületében levő lakására, hogy látogassanak és egyéb kisebb munkát elvégezzenek. Az egyik

Markovics Szveriszlav notórius betörő volt, aki többrendbeli lopásért három esztendőre ítéltek,

a társa pedig Markovics Szbislav, a ki szintén lopásért ülte egy évi büntetését. A két darócruhás fogoly a délután folyamán egy óvatlan pillanatban észrevétel nélkül besurrant a konyha melletti szobába,

feltörték a fogházfelügyelő garderozszekrényét és kiemelték belőle két vadonatúj civilruhát,

amit gondosan elrejtettek a daróc alá. A jól sikerült betörés után azzal az ügygyel, hogy rendbe akarják hozni az udvart, lementek az ügyészségi kertbe, ahol

átöltöztek a fogházfelügyelő ruhájába, aztán a falon át megszöktek.

A fogházfelügyelő családja csak későn vette észre, hogy a garderozszekrényből hiányoznak a ruhák, rögtön gyanút fogtak, de akkor már a vakmerő szökevényeknek hírük-hamvuk sem volt. Az ügyészség elrendelte a két fogoly körözését.

Megszilárdult a kormány helyzete

Pasics beszédével a válság végleg likvidálódott

Beogradból jelentik: A politikai életben a radikális klub szerdai ülése után teljes szélsőend uralkodik. Azok az izgalmak, melyek az elmúlt héten lázban tartották a politikai köröket, elsimultak és ugy a parlamentben, mint a pártklubokban sokkal nyugodtabban itélik meg a helyzetet. Az általános vélemény az, hogy a válságot Pasics, aki a szerdai klubülésen nyomatékosan lekötötte magát a megegyezés politikájához, likvidálta. Ezzel szemben vannak körök, melyek a mostani nyugalmat nem tekintik véglegesnek és azt hiszik, hogy csak a költségvetés megszavazásáig fog a béke tartani. Az bizonyos, hogy a radikális párt egy része nincs teljesen megelégedve a helyzettel és az a sajtó, melyet az elégedetlen frakciók támogatnak, nap-nap után olyan jelentéseket közölnek, melyeknek nyilvánvalóan az a céljuk, hogy a helyzeten változtassanak és a koalícióba bevonjanak más pártokat is. Elsősorban természetesen Davidovics balépésére gondolnak, ez a tav azonban egyelőre messze van a megvalósulástól, mert Davidovics nem hajlandó Pasicsal koalícióba lépni.

Vannak olyan kombinációk is, amelyek szerint a végleges nyugalmat csak az hozná meg, ha új kormány alakulna, melyből kimaradna Radics István

együtt Pasics is. Ennek a kombinációnak kevés az alapja, mert a két legnagyobb parlamenti párt még ideiglenesen sem menne bele abba, hogy a pártvezérek nélkül alakítsanak kormányt.

A radikális klub ülése

A radikális klub csütörtökön folytatta a költségvetés vitáját. Csirics Jovan szerbiai képviselő felszólalásában követelte, hogy a tisztviselő redukció alkalmával ne csak az alacsonyabb rangú tisztviselőket bocsássák el, hanem a magasabb rangúak közül is redukáljanak. Bingulac szlovéniai képviselő a tulajdon vasúti tarifák leszállítását követelte, majd ismertette a belyei uradalom helyzetét és felszólította a kormányt, hogy az uradalomból négy-ötezer holdat hagyjon meg állami mintagazdaságnak, a többit pedig ossza föl a földigénylők között. Gnyatics boszniai képviselő az állami igazgatás reformját sürgette és kérte a kormányt, törölje el a pálinka fogyasztási adóját.

Miniszterek tanácskozása a Pellegrietti-afférról

Nincsics külügyminisztert az esti órákban felkereste Radics István közoktatásügyi miniszter, aki husz percig tanácskozott a külügyminiszterrel. A

tanácskozás anyagáról egyik miniszter sem nyilatkozott, általános azonban az a vélemény, hogy a Pellegrietti pápai nuncius személyével kapcsolatos afférelintézési módjáról volt szó a tanácskozáson. Ugyanebben az ügyben Trifunovics Misa vallásügyi miniszter is felkereste délelőtt Nincsics külügyminisztert, majd a vele folytatott tanácskozás után a királynál is megjelent kihallgatáson. Csütörtök délelőtt felkereste Nincsics külügyminisztert Dimitrije patriarcha is.

Jubiláris betörés

Huszonöt évet töltött fegyházban s megint lopott egy szentai csizmadia

A szubotivai törvényszék büntetőtanácsa Pavlovics István elnöklete alatt csütörtökön Perkovics István szentai csizmadia betörési ügyét tárgyalta. A mikor a töpörődött kis öreg ember a bíróság elé állt, Pavlovics István elnök ezt a kérdést intézte hozzá:

— Nem volt maga még itt? Nagyon ismerős nekem.

— Voltam kérem, tekintetes Elnök ur.

— Mikor?

— Többször.

— Hányszor?

— Voltam néhányszor.

— Mégis körülbelül?

— Hát voltam vagy tízszer.

Kiderült ezután, hogy az ötvenhat éves vádlott összesen huszonöt évet és három hónapot ült gyilkosságért és más különböző büncselekményekért. Legutóbb egyhuzamban tíz évet ült Mitrovicán.

Három hónappal kiszabadulása után Szentán betört Boros György cipész üzletébe, ahonnan 26 pár cipőt és kétfézer dinárt lopott, Bakai János kereskedő üzletéből pedig 150 dinár készpénzt és árukat vitt el.

A személyi adatok bemondásánál újabb bonyodalmat keletkezett. Perkovics elmondotta, hogy öt gyermeke van, akik közül a legifjatalabb nyolc éves.

— Hogy lehet nyolc éves a gyereke, ha tíz évig fegyházban volt? — kérde az elnök.

— Az mástól van kérem — felel szerényen a vádlott — a feleségem összeállt egy másikkal.

Ezután sirva panaszojja el, hogy Mitrovicáról tíz évi munka után negyven dinárral bocsátották el, amivel hazautazott.

— Pénz nélkül dobtak ki a társadalomba, nem volt ruhám, be kellett állnom udvarosnak a plébániára. Végzett iparosból udvaros lettem száz dinár hálykzetéssel. De be kellett lépniem, mert már csak egy dinárom volt és egész nap, tökmagot ettem. Becsületes akartam lenni, de egyszer lekortáram a pénzbe. Ott volt pálinka, berugtam, aztán kitört a tornáczetem. Kibontottam a falat a plébánia udvaron úgy, hogy egy lyukon mindkét lábba bemászhattam.

Szép sorjában mindent beismer a vádlott és végül elpanaszolja, hogy semmit sem élvezett a betörésből, mert mindent megfalta, nála, amikor elfogták. A tanúk csak nincs semmi szerepük, a vádlott semmit sem tagad.

Rövid tanácskozás után Pavlovics István elnök kihirdeti az ítéletet:

— Két évi fegyház! Megnyugszik benne?

— Igenis kérem, megnyugodok. Köszönöm szépen — válaszolja csendesen Perkovics István.

DRÓTKÖTELEK

szigetelt és csupasz rézhuzalokat, szőlőámpaszálókat, antennadrótokat, ólomdrótokat, elszórt drótokat, minőségben, jutányos ár, szállít a Navia Kábelgyár (Radnicska ul. 2.)
Teleszám: 121. 4433

HIREK

A horgosi magyar nem hisz a rádióknak

A rádió ma már közelebbi tényező, akár a gramofon, vagy a politikusok. Városi család manapság elsem képzelhető rádió nélkül, de legnagyobb diadalát a talival érte el a technika csodája: a nép is behódolt a rádióknak.

Kovács János horgosi gazda vásárolt egy rádiót. Az egész falu csudájára járt az ördögös masinának, az atyafiak megilletődve hallgatták a különböző léghőri zavarok hörgését, az elhaló fütyöket és az 546-os budapesti hullámhossz szivettépő jellegét, amint start-hoz állt ifjú Gonda Béla táv-író abszolút nem uőpies felovásásával. A nép egyszerű gyermekei azonban nem mennek ilyen könnyen lépre. A büszkélkedő gazdát alaposan kinevezték.

— Vakítás az egész — kiabálta lével Tyirkó bácsi, egy csontos öreg magyart — a padlason van elrejtve az ipse!

A gyönyörű — tartja a közmondás és a merész újítót, aki Horgoson lépést tartott a korral, mélyen lesajnálta az egybegyűlt vendégkoszoru. Kovács dühösen kiabálta:

— Bolond kend sógor, Pestről gyűl az a hang, akármit fecseg is össze!

— Már én pedig leteszem a fejem, hogy nem igaz! — és ezzel harciansan a padlaskücsöt követelte.

Vele nyomult az egész kupaktanás. Minden zeg-zugot átkutattak ifjú Gonda Béla után, még a kukorlagórét is felforgatták, de a kitűnő felolvasónak nem tudták a nyomába akadni.

— Jól eldugták, annyi szent — dühnyögött a hitetlen Tamás, amikor vízszamasítottak a szobába — de mégse hiszek benne!

Ekkor Kóczó cigányzenekara kezdett játszani szép magyar nótákat. A modern technika horgosi előfutárja diadalmasan felordította:

— No maga vén csökönyös, hát ez a cigánybanda is padlason van elbujva?

Az öreg magyar spekulált pár pillanattal, aztán így szólt:

— Ha nem ezen padlason, akkor a jegyző urén. Mert hogy az Pestről gyűlne a levegőben, drót nélkül, azt mesélje az öreganyjának, de ne nekem. Mert nézze, itt van a pipám, ugye ha szívom a szárát, hát jön belőle a füst. De — és dühösen leszedte a pipát a száráról — próbálja most szívni, ha a szára itt van és a pipa az udvaron.

Ez a fényes logika elkápráztatta a jó horgosikat, míg a rádiós gazda magából kikelve kiáltotta:

— Hát akkor mondja meg, a kutya-fáját magának, ki hegedül ebbe a masinába? Talán a Ragyás Józsi vályogvető bandája?

A jelen voltak egyhangulag lekonzultáltak, hogy a horgosi cigányprimás azért mégse tud ilyen jól játszani és mindenki kérdőleg nézett Tyirkóbácsira. Az öreg illetszerűen nyilatkozott az ígért:

— Gramafon van benn! Tudom mánt! Egyszerre valamennyien rájöttek. Persze, no, hogy előbb nem jutott az eszükbe! És sorra lesajnálták a szerencsétlen gazdát, aki bedült egy ilyen számár svindlőnek. Kovács kifőtt a sodrából:

— Mer-e fogadni velem tízezer dinárba, hogy Pestről gyűl?

— Akár száza is! — mondta legényesen Tyirkó bácsi és nyomban belecsapott a tenyerébe. A fogadó feleket ezután kottéválasztották.

— De hogy fogja bebizonyítani? — aggodalmaskodott valaki.

Ezen a ponton heves vita keletkezett, végül is megállapodtak abban, hogy a rádiós felutazik Pestre és a megbeszélés időben, február huszadikán dé-

után öt órakor bele fogja kiabálni a leadóba:

— Halló, halló, itt én vagyok, Kovács János Horgosról. Megnyertem a fogadást!

Ha a fenti igék elhangzanak a tölcserből Kovács ur ajakáról, hogy meg lehet ősmerni a hangját, úgy Tyirkó bácsi habozás nélkül leszurkálja a tűezret. Horgos község lakossága izgalommal várja a fogadás kimenetelét. A rádiótulajdonosok pedig ne legyenek megijedve, ha majd február huszadikán délután öt órakor felharsan a tölcserből a Kovács bácsi rekedt basszusa.

*

— Városi tisztviselők a szubotici közigazgatási nyugdíj-bizottságban. A városi szabályrendelet, amelyet nemrég módosítottak, lehetővé teszi a városi tisztviselőknek is, hogy tagokat delegáljanak a közigazgatási nyugdíj-bizottságba. A szubotici városi tisztviselők csütörtökön délután a közgyűlési teremben gyűlést tartottak, amelyen Horváczky Márton főlevéltárnokot, Markovics Gyuka írodalmozgatót, Pendzics Sándor írodalmozgatót, Csóvics Gábor számvevőt, Vukov József adótitstet és Jovánovics Milorád tisztviselőt delegálták a nyugdíjbizottságba.

— Feloldják az agrárreform alól a Csekonics-birtok egy részét. Becskerekről jelentik: Az agrárreform-miniszterium elhatározta, hogy a tízezer holdas Csekonics-birtokból még ötszáz holdat felold és ezzel összesen ezer hold föld felett rendelkezhet az uradalom.

— Kinevezés. Kikindáról jelentik: Az igazságügyminiszter Milics József dr. törvényszéki jegyzőt a kikindai járásbíróvához bírónak nevezte ki.

— Ókatoikus plébániákat létesítenek a Vajdaságban. Zagrebból jelentik: A horvát ókatoikus egyház azzal a tervvel foglalkozik, hogy a Vajdaság nagyobb városában ókatoikus plébániákat állít fel. Ebben az ügyben dr. Kalodjera Mirko ókatoikus püspök már Beogradba utazott, hogy megtegye a szükséges lépéseket.

— Vasutállomást kap a bánáti Alekszandrovó. Becskerekről jelentik: A bánáti Alekszandrovó községnél vasutállomást fognak építeni. Az építkezés rövidesen megkezdődik.

Ujabb botrányok a prágai parlamentben

Vita a budapesti frankhamisításról

Prágából jelentik: A parlament csütörtöki ülésén ismét botrányos jelenetek játszódtak le. Az elnök Fedor keresztényszocialista képviselő mentelmi jogának felfüggesztését javasolta. Az ellenzék nagy lármában követelte, hogy Cséry kézművespárti is zárják ki az ülésről, mert ő volt az, aki Fedor fejéhez vágta az aktatáskát.

A Benes expozéja fölötti vita során dr. Cech hangsúlyozta, hogy a kormány megszegte az ígérteit, amikor kiadta a nyelvrendeletet. Benes — mondotta — nem világított rá a frankhamisítás hátterére. Magyarország maga gondoskodik középeurópai afférekre és maga biztosítja a kisantant fennállását. Ha az utódállamok 1923-ban megtagadták volna Magyarországtól a szandási kölcsönt, akkor nem tarthatta volna magát a jelenlegi reakciós magyar kormányrendszer.

Cech után Rusovszki cseh nemzeti szocialista beszélt és kijelentette, hogy Magyarország egyik kezével

— Nagy Károly erdélyi református püspök meghalt. Kolozsvárról jelentik: Nagy Károly református püspök Kolozsváron hosszú betegség után meghalt. A püspök, aki a magyar kisebbségi politikában is élénk részt vett, a múlt évben mirigyrákban betegedett meg. Novemberben Budapestre szállították, ahol többször megoperálták. Két héttel ezelőtt, amikor orvosai látták, hogy menthetetlen, visszaszállították Kolozsvárra. A püspököt nagy részvét mellett szerdán délután temették el.

— A munkásbiztosító-pénztár vitás 78.000 dinárja. Ismeretes az a vizsgálat, amely a munkásbiztosító-pénztár zagrebi igazgatósága részéről hónapokkal ezelőtt Gálffy György szubotici gyógyszerész ellen megindult és amelynek során a zagrebi központ gyógyszerosztályának vezetője, Prister Lovro bekerítette a szubotici pénztártól a Gálffy György gyógyszerész által szállított gyógyszerek eredeti receptjeit és a már érvényesített számlákból 78.000 dinárt levont. Gálffy György ezt a határozatot megkérdőjelezte az egészségügyi miniszteriumhoz, amelynek most érkezett meg a határozata, amely megsemmisíti a központ döntését. A miniszteri határozattal egyidejűleg a novisadi főügyészség jogerős határozattal megszüntette a Prister Lovro feljelentése alapján Gálffy György ellen megvezetett kísérlet címén megindított eljárást. Az így teljesen rehabilitált Gálffy György gyógyszerész meghurcoltatása miatt most elégtételt keres és az ügyben hibás tisztviselők ellen megteszi a megtorló lépéseket.

— Villanyvilágítás Perleszen. Títeleiről jelentik: A perleszi község tanács megállapodást kötött a titeli villanygyárral, amely áramot fog szolgáltatni a községnek.

— Kinevezés. Njekras Szergej pansevói törvényszéki jegyzőt az igazságügyminiszter Pansevóra járásbírónak nevezte ki. Angyennovics Mihajlo törvényszéki bírót a szerbiai Petyről Pansevóra helyezték át.

— Munkában a kivándorlási ügyzők. Malidjoseról jelentik: A kivándorlási ügyzők Malidjosen és a szomszédos községekben féktelen agitációt folytatnak a munkanélküli magyar zselérek közt. Leikes agitációjuk eredményeképpen március elején hetven magyar család indul Brazíliába.

— Féltekenységéből megölte a feleségét. Noviszádról jelentik: A noviszádi felebbviteli bíróság csütörtökön tárgyalta Atyanszki Péter csendőrszakszervező bűnperét, aki a múlt év áprilisában szerelmi féltekenységéből agyonlőtte a feleségét. A noviszádi kerületi törvényszék annakidején a gyilkos férjet tíz évi fegyházra ítélte. A noviszádi felebbezési bíróság csütörtöki tárgyalásán helybenhagyta az ítéletet, amely ellen az elítélt sommiségi panaszt jelentett be.

— Letartóztatták a karlováci takarékpénztár igazgatóját. Zagrebből jelentik: A karlováci városi takarékpénztárnál — mint a Bácsmegeyi Napló megírta — nagyobb visszaéléseknek jöttek a nyomára, amelyekért a pénztár igazgatóját, Czárics Mártont tették felelőssé. Czárics a letartóztatás elől megszökött. A zagrebi rendőrség a megszökött bankigazgatót Zagrebben letartóztatta. Kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

— Szerelmi bánatában megmérgezte magát. Szomborból jelentik: Csicsovacska Mária husz éves cselédleány szerelmes volt Mengyán András zsoldalégybe. Csicsovacska Mária a feletti bánatában, hogy Mengyán nem akarja feleségül venni, szerdán délután zsirszóval megmérgezte magát. Mire észrevették, már meghalt.

— Nagy tűz a szubotici Varoskacuccában. Csütörtökön éjjel 11 óra tájban arról értesítették a tűzoltóságot, hogy a Halasi-uton tűz van. Kiderült, hogy a Halasi-ut egyik mellékutcájában ég Briszlinszki János gazdálkodó háza. A tüzet az uccai járókelők vették észre, akik nyomban értesítették a tűzoltóságot, mire azonban a tűzoltók kivonultak, a ház teteje lángban állott. A házban csak Briszlinszkiek hat és tíz éves kislánya tartózkodott. Briszlinszki bentjárt a városban, felesége pedig nagyobbik leányával a tánciskolában tartózkodott. A kisgyermek a szobában játszott, amikor észrevették, hogy ég a szoba mennyezete. Kétségbeesett kiáltással menekülni próbáltak, de ekkor már annyira elhatalmaskodott a tűz, hogy csak nehezen sikerült őket kimenteni. A ház megmentéséről szó sem lehetett. Nemszak a tető pusztult el, hanem a szobák is beégtek, úgy hogy csupán néhány butordarabot lehetett megmenteni a lángoktól. Időközben Miatov Tosó ügyeletes rendőrkapitány vezetésével megérkezett a rendőrség is, a rend fenntartására. A tüzet csak a hajnali órákban sikerült lokalizálni. A kár nagyságát még nem lehetett felbecsülni. A gyermekek előadásából arra következtetnek, hogy a tüzet rövidzárlat okozta. A házat, amely nincs biztosítva, néhány nappal ezelőtt adta el Briszlinszki egy templomzenésznek, aki azonban a vételárát még nem fizette ki.

— A millidjosi Népművelősi Egyesület előadásorozata. Malidjoseról jelentik: A malidjosi Népművelősi Egyesület nagyszámu halgatóság előtt megtartotta nyolcadik kultur-előadását. A sorozatos előadások gazdasági, népművelési és egyéb kérdésekre terjednek ki.

— Utónállás. Szomborból jelentik: Lázics Milos napszámot szerdán éjjel, amikor hazafelé igyekezett, ismeretlen tettesek megtámadták és súlyosan megverték. A rendőrség megindította az eljárást.

— Megtámadták Engler Albert mérénylőnek a revolverét. A szubotici rendőrség Csánkovicsov Jován volt csendőr bűnügyében befejezte a nyomozást. Csütörtökön délelőtt előkerült az a revolver is, amellyel Csánkovicsov rákötött Engler Albert szubotici divatárkereskedőre. Csánkovicsovot és a vele közös háztartásban élő Bosnyák Katicát, aki szintén tudott a merénylőről, becsúfolják a szubotici ügyészség fogházába.

holdalt, a másikban pedig tört rejtegetett azok ellen, akik megsejtették.

Szülő Géza magyar képviselő rámutatott arra, hogy Benes nem használja a locarnói eszmének, amikor Magyarország ellen lép fel. Benes Bethlent és Apponyit is akarja szorítani a Népszövetség színpadáról és a pacifista jelszavak leple alatt guzsbs akarja kötni Magyarországot. Amíg Csehszlovákia saját kisebbségeinek jogait meg nem adja, nem lesz megnyugvás.

Schollisz német nemzeti megállapítja, hogy a csehszlovák sajtó gyűlöletet szít Magyarország ellen. Csehszlovágnak — mondja Schollisz — semmi köze Magyarország belügyéhez.

Koridh Endre magyar képviselő minősíthetetlennek mondja a cseh sajtó támadásait Magyarország ellen.

Feuer német keresztényszocialista felszólalása után a Benes beszéde fölötti vitát félbeszakították és áttértek a napirendre.

— **Radikálpárti beszámoló a hód-ságt. járásban.** Noviszadról jelentik: Gavrilovic Ottó hód-sági járási radika-
lis képviselő a hét folyamán beszámolót tartott Sztapáron, Báson, Vajszkán, Bogyanon és Szelenésén, ahol a lakos-
ság mindent, nemzetiségre való tekintet nélkül, nagy ovációkkal fogadta. Gavrilovic képviselő beszámolójában elő-
sősorban a politikai helyzetet ismertette, majd a várható adókönyvtésokról, a földműves- és iparos-hitelek kérdéséről, az ármentesítő társaságok hitelei-
ről beszélt. A képviselő megígérte, hogy úgy is, mint a pénzügyi bizottság elő-
adója, mindent megtesz, hogy a lakos-
ság helyzetén segítsen.

— **Szentán megkezdik az agrárrevi-
ziót.** Szentáról jelentik: Szent város
gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén
elhatározta, hogy megkezdik az agrár-
revízió végrehajtását és ajánlattételre
szólították fel a földmésereket és mérnö-
köket. Az előmunkálatok az eddigi ter-
vek szerint két hónapig fognak tartani.

— **Zagrebban lelepleztek egy játé-
kbarlangot.** Zagrebból jelentik: A zagre-
bi rendőrség a Grand Hotelban egy já-
tékbarnagot leleplezett le, amely mint
társadalmi egyesület szerepelt. A játé-
klub vezetői ellen megindult az eljárás.

— **A titokzatos távirat.** Cvijics An-
drija szubotica-i lakos, aki Magyaror-
szágról mint optáns költözött Jugoszlá-
viába, közpénzét különböző árukba
fektette és kereskedni kezdett. Így ke-
rült összeköttetésbe Jovanovic Drago-
ljub beogradi és Jeznics Dusan valjevói
kereskedőkkel. A két kereskedőnek va-
gonkételekben adott el Cvijics szénát,
lisztet és kukoricát, a szállításra eléle-
get veit föl és Jovanovic nem sokára
táviratot is kapott az opovai állomás-
tól, hogy a vagonokat elindították cí-
mére, a távirat azonban hamis volt, a
vagonok nem érkeztek meg. Később
szállított Cvijics huszonhárom vagon
szénát és a vételár és előleg közötti
különbség tekintetében polgári peres
eljárás során a felek kiegyeztek. Jova-
novic és Jeznics mindazonáltal felje-
lentették csalás miatt Cvijicet. A szu-
botica-i törvényszék büntetőtanácsa a
csütörtöki tárgyaláson felmentette Cvij-
icet azzal az indoklással, hogy a ve-
tők esetleges követelése kizárólag pol-
gári per útján érvényesíthető. Az opo-
vai távirat eredetét nem kutatta a bi-
rószék.

— **Súlyosan összeverték egy ittas
toráki földművest.** Becskerekéről jelen-
tik: Pikkal Juon toráki földműves ked-
den reggel ittas állapotban ment lakása
felé. Utközben egy kapu alól többen
előrohantak, leteperték és összeverték.
Az ismeretlen támadók kézrekerítésére
megindult a nyomozás.

— **Ruhalopásért egy évi fogház.**
Noviszadról jelentik: A noviszádi tör-
vényszék csütörtökön egy évi fogházra
ítélte Lazarevic Boza noviszádi mé-
szárost, aki a múlt év novemberében No-
viszadon Ivanics Jócótól és Schranz
Antaltól ruhaneműket kölcsönzött ki,
azokat eladta és a pénzt megtartotta
magának. Az elítélt felebbezett.

— **Eltélt tolvajok.** A szubotica-i tör-
vényszék Pavlovics István törvényszéki
elnök büntetőtanácsa csütörtökön tár-
gyalta Nagy János, Jánocki János és
Stein József sztarakanizsai lakosok
bűnügyét. A vádirat szerint Nagy Já-
nos, Kohn József bűrkereskedő Kocsisa
Jánocki János segítségével ellopott
Schlesinger Jakab sztarakanizsai bűr-
kereskedőtől 132 darab birkabőr és a
bőröket darabonként ötven dinárért el-
adta Stein Józsefnek. Nagy és Jánocki
beismerték a lopást, Stein pedig azzal
védekezett, hogy nem tudta, hogy lop-
ott három vásártól, mert a rendes
piaci áron vette a bőrt. A bíróság a ki-
hallgatott tanúk vallomása alapján
Nagy Jánost lopásért másfél évi börtün-
re, Jánocki Jánost három hónap fog-
házra ítélte. Stein Józsefet pedig az or-
gaság vádját alól felmentette.

Osztrák hatósági támogatással folyt a szokolhamisítás Grác mellett

Mit vallott Bethlen a parlamenti vizsgálóbizottság előtt
Szocialista interpelláció az osztrák nemzetgyűlésen

Bécsből jelentik: Az osztrák
nemzetgyűlés csütörtöki ülésén Eis-
ler szociáldemokrata képviselő in-
terpellált a magyar frankhamisítás
ügyében. Kérdezte a kormányt,
van-e tudomása arról, hogy

**Bethlen a parlamenti bizottság
előtt kijelentette, hogy egy ma-
gyar csoport Wetzelsdoriban
(Grác mellett) hamis cseh bank-
jegyeket állított elő osztrák ha-
tósági segédlettel.**

Kérdezte továbbá a kormányt, hogy
annak idején miért kegyelmeztek
meg a szokolhamisítóknak.

Interpellációja indoklásában
Eisler súlyos megjegyzésekkel
illette a magyar kormányzati
rendszert.

**Emnek az államnak — mondotta
Eisler — csak büntügyi területen ér-
vényesülnek nemzetközi vonatkozá-
sai.**

Az elnök Eisleret rendretasította,
mire a szocialisták kórusban kiáltot-
ták:

— **Utassza rendre Horthy!**

Beszéde további részében Eisler
kijelentette, hogy Magyarország

— **S. O. S.** Párisból jelentik:
Chaveau francia mérnök újrendszerű
készüléket szerkesztett a hajók SOS-
jelzéseire. A készülékben több relai-
szerkezet van, melyek mindegyikét
egy-egy S., illetve O betű hoz mű-
ködésbe. Maga a készülék azonban
csak akkor jelez, ha a betűk a he-
lyes sorrendben futnak be. Ez a be-
rendezés a hajók távirószíjjeinek
munkáját szerfelett megkönnyíti, mert
felelőssé teszi, hogy állandóan
figyeljék, nem kéré valamelyik hajó
segélyt. Ha segélyjelzés jön, az auto-
matikus vevőgép azonnal magától
működésbe kezd.

— **A Davidovic-párt népgyűlése Mo-
lon és Adán.** A Davidovic-párt vasár-
nap délelőtt Molon, délután Adán fog
népgyűlést tartani. A népgyűléseken
Grol Milán, dr. Radoszavlic Milán
és dr. Popovic Milán beogradi lapszer-
kesztő fognak beszélni.

— **Elfogott széntolvaj.** A szu-
botica-i vasúti teherpályaudvaron csü-
törtökön délelőtt az egyik ór észre-
vette, hogy egy fiatal suhanc egy zsák
szénal, amit a pályaudvaron lopott,
szökni akar. El akarta fogni, azonban
a suhanc futásnak eredt és bemene-
kült a vasúti parkba. Az ór utána
vetette magát és hogy a járókelők
figyelmét a tolvajra vonja, többször
elsütötte fegyverét. A lövések zajára
figyelmesek lettek az emberek, akik
a menekülő elfogták. Bekísérték a
vasúti rendőrségre, ahol letartóztatták.

— **Az egymillió dináros tévedés.**
Hirt adunk arról a monstre váltópör-
ről, amely most folyik a szubotica-i já-
rásbírószégen Boski Ivó járásbíró előtt.
A felperes az ügyben a vol Eskontna i
Pučka Banka, illetve annak jogutóda,
az alperes pedig Heiszler Vilmos, aki
ellen a bank váltó és könyvkivonat
alapján 2,230,000 dinárt peresített. Az
alperes a perben azzal védekezik, hogy
a felperes elnézésből 1,700,000 koroná-
val többet fizetett ki, mint amilyen ös-
szeg kifizetésére szót se tévedést is
meg akarja fizetni, sőt ez után az
összeg után 1922 május 31-ike óta hu-
szonnyolc százalékos kamatot számít,
ugyhogy ez közel egymillió dinárra
emelkedett. Boski bíró eddig már öt
tárgyalás során igyekezett a honjolult

magá mellé akarja rántani Ausz-
triát. Majd a frankhamisítás politi-
kai hátterét ismertette és végül kö-
vetelte, **jelentse ki Bethlen, hogy
valótlanságot állított.**

Ramek kancellár azonnal vála-
szolt az interpellációra és kijelen-
tette, hogy az *Arbeiter Zeitung*-nak
azt a tudósítását, amelyre Eisler az
interpellációt alapítja, ő is olvasta.
Utastotta a budapesti osztrák kö-
vetet, hogy a közlemény tartalmá-
ra nézve intézzen kérdést Bethlen-
hez. A magyar miniszterelnök utalt
arra, hogy az *illegális uton szerzett
híreket tartózkodással kell fogadni.*

**Bethlen megtagadott minden
felvilágosítást arra való hivat-
kozással, hogy a bizottság ülés-
sei titkosak.**

Ramek kancellár beszéde után
még több felszólalás hangzott el,
majd

**a szociáldemokraták az ügy
megvizsgálására héttágu parla-
menti bizottság kiküldetését in-
dítványozták.**

A nemzetgyűlés az indítványt el-
vetette.

ügyet kibogozni. A legutóbbi tárgyalá-
son a felperesi intézet volt igazgatóját,
Löwy Ferencet hallgatta ki a járásbíró-
szék, a csütörtöki tárgyalási nap pedig
Heiszler Vilmos kihallgatásával telt el.
Heiszler Vilmos kihallgatása során el-
mondotta, hogy ötnegyed évig lídiba
sürgette az Eskontna Banknál, hogy
adjanak neki rendes elszámolást és csak
akkor, amikor végre az elszámolást meg-
kapta, vette észre, hogy egymillió száz-
ezer koronánál többet kérnek tőle, mint
amennyi számítása szerint járt volna.
Nem tudta honnan származik a diffe-
rencia és betegsége miatt nem is érde-
klődhetett. Badenban kezelte magát
és amikor visszajött, akkor tudta meg,
hogy májusi kurzus helyett márciusi ár-
folyamon vették a valutát. A mulasz-
tásért annál kevésbbé felelős, mert
pénzügyeit teljesen a bankra bízta. Az
ügyet komplikálja, hogy újabban a fel-
peresi pénzügyet, nehogy az idegen
valuták átutalása miatt komplikációk le-
gyenek, azt adja elő, hogy ők nem vol-
tak, közvetlen hitelezői viszonyban
Heiszler Vilmostal, csupán a Magyar
Leszámitoló és Pénzváltó Banknál gi-
rót vállaltak érte. Az ügy folytatá-
sára a járásbírószék március
2-ikára tűzte ki a határnapot.

— **Kézrekerült csaló.** Becskerekéről
jelentik: A begasztógyörgyi csendő-
ség letartóztatta Nikics Bózsó földmü-
vest, aki Dippon Lajos gazdálkodótól
gabonára felvett előlegül hatezeröttszáz
dinárt és a pénzzel elszökött. Nikics
átadja a becskereki ügyészségnek.

— **A Tolnai Világlapja** legújabb szá-
ma az érdekes cikke és illusztrációk
egész sorát tartalmazza. A lap a szo-
kott három melléklet között egy Bal-
zac-regényt ad olvasóinak. A Tolnai
Világlapja kapható a Literária árusító-
nál.

Roth Olga kozmetikai iparjében
(Subotica, Kralja Aleksandra ul. 4.
Rossia Fonsiere palota) az összes szép-
séghibákat u. m. szeplő, pattanás, máj-
folt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat,
arcbőrhamlasztást stb. garantált ered-
ménnyel kezel. — Minden hölgynek ér-
deke, hogy a könnyen eltávolítható
szépséghibáktól és az ezzel együtt járó
depresszióktól mielőbb megszaba-
duljon. Kiváló hatása saját készítményű
szépségápoló szerek, kenőcsök, pude-
rok, gyöngyszappanok, arcfehéritő és
szeplőkihúzószerek stb. kiküldése az egész
országban utánvétellel. Tanítványokat
kiképzésre elfogadok.

— **Kinevezték a szentai. adal és moli
jövedelemadó kivétó bizottság elnökeit.**
Szentáról jelentik: A beogradi közvet-
len adók igazgatósága az 1926, 1927, és
1928. évre a szentai, adal és moli jöve-
delemadó kivétóbizottság elnökévé
Vuics Jócó volt országgyűlési képviselőt,
alelnökévé pedig dr. Huszágh Nán-
dor ügyvédet nevezte ki.

— **Felmentették a nemzetgyalázás
vádja alól.** A szubotica-i törvényszéken
Pavlovics István elnök tanácsa csütör-
tökön vonta felelősségre Grünfelder Ár-
pád szubotica-i papucosot, aki ellen Jo-
vanovic Ljubica koreszmárosné felje-
ntése alapján nemzetgyalázás miatt
emelt vádat az ügyészség. A vádirat
szerint Grünfelder 1922-ben Jovanovic
Ljubica koreszmárosné Krekusi Dezső
előtt kijelentette, hogy hamarosan visz-
szajönnek a magyarok, ő addig nem ad
el senkinek papucosot, hanem mind meg-
tartja a magyaroknak. Grünfelder ta-
gadta a vádat és kijelentette, hogy an-
nak alaptalanságát mi sem bizonyítja
inkább, mint hogy azóta is állandóan
árul papucosokat. A koreszmárosné nem
jelent meg a tárgyaláson. Krekusi pe-
dig kijelentette, hogy ő is, Grünfelder
is részegek voltak, fogalma sincs, hogy
a vádlott mit beszélt. A bíróság Grün-
felder bizonyítékok hiányában felmen-
tette.

— **A fiumei fasisztavezér zagrebi
gyilkosát újból letartóztatták.** Zagreb-
ből jelentik: A zagrebi rendőrség a su-
saki rendőrség megkeresésére letartóz-
tatta Thian Jekoszlav halkereskedőt.
Thian még 1922. év tavaszán Fiumében
agyonszúrta Lyubics fasiszta-vezért. E
miatt a halkereskedőt annak idején a
zagrebi törvényszék felelősségre vonta,
de mivel ugy találták, hogy a gyilkos-
ságot önvédelemből követte el, felmen-
tették. A fiumei fasiszták most újabb
terhelő bizonyítékokat szereztek, ame-
lyek szerint Thian anyagi okokból kö-
vette el a gyilkosságot. A zagrebi tör-
vényszék most elrendelte a per újra-
felvételét.

**Kraljevjevi pezsőgő
a vezető márka**

— **Pör a sentai városháza épi-
tési költségeiért.** Szentáról jelentik:
Saile Antal budapesti építési vállal-
kozó, aki a szentai városházát épi-
tette, legutóbb azt a követelést ter-
jesztette a városi tanács elé, hogy
az építésért járó ötvenezer aranyko-
ronát fizessék ki neki. A szentai vá-
rosháza építését 1912-ben kezdték el
és 1917-ben fejezték be. Időközben
elkallódtak a költségvetési iratok és
más fontos okmányok és így az épi-
tési vállalkozóval való elszámolás
egyre később. A városi tanács szerint
Sailenek csak tizennégyezer korona
követelni valója van. Ebben az ügy-
ben most egy vizsgáló-bizottságot
küldtek ki, amelynek Knyezsevics
Milos polgármester, dr. Bórics Géza
volt polgármester, Vuics Jócó volt
nemzetgyűlési képviselő, Fakulics Mi-
hály főmérnök, Vorgics Szlavkó fő-
számvizsgáló és Szlavics Miodrag ta-
karoképztári főkönyvelő a tagjai.

— **Pierrot-bál Szentán.** Szentáról jelen-
tik: A szentai Hagfőbor Sportegyesület
február huszonhetedikén, szombaton jó-
tékonyebb Pierrot-bálat rendez.

— **A Ma Este** legújabb száma szen-
zációs érdekes riportokkal, képekkel és
darabmelléklettel már megjelent és
kapható mindenütt.

— **A Színházi Élet** legújabb száma a
szokott gazdag tartalommal, sok ked-
ves illusztrációval, cikkel és színházi
intimitással jelent meg. A lap kotta-
mellékleten kívül a «Gésáke» című ope-
rettet adja darabmellékletül. A Szin-
házi Élet a Literária árusítónál kapha-
tó 12 dinárért.

KÖZGAZDASÁG

A gyáriparosok kívánságai

A GyOSz rezolúciót terjesztett a kormány elé

Beogradból jelentik: A Gyáriparosok Országos Szövetsége rezolúciót terjesztett a kormány elé, amelyben az ország ipari helyzetét ismerteti. A rezolúció elsősorban követeli, hogy a kormány realisabb közgazdasági politikát folytasson és törekedjék a dinár stabilitására, hogy ezáltal bizalmat keltsen a külföldön a jugoszláv tüke iránt. Követeli a határozat, hogy a Narodna Banka könnyítse meg a hitelek folyósítását.

A rezolúció a további pontokban a nemzetközi szerződések szabályozását, valamint a vámpolitika reformját sürgeti. A Gyáriparosok Szövetsége követeli a vámentességet a petrolumra, rézgálicra, ékekre, ásókra, kidolgozott bőrökre, különböző gépekre, az antracénra, kőszénre és kőszára.

Foglalkozik a rezolúció az országos malomgyeget februar tizenegyedik ülésének határozataival és követeli, hogy a malmok számára a gabona és liszt szállításnál az eddigi tarifákat változtassák meg kedvezőbb tarifális rendszer alapján. Különösen a szlovén malmokra hívja fel a rezolúció a figyelmet és végül kéri a liszt kiviteli vámjának leszállítását.

A jugoszláv-magyar tárgyalások. Noviszadról jelentik: A jugoszláv-magyar függő kérdések rendezésére kijelölt jugoszláv delegáció pénteken délután négy órakor Beogradban, a külügyminisztérium helyiségeiben folytatni fogja megszakított tanácskozásait. Popovics követnek Varsóba történt áthelyezése a jugoszláv-magyar tárgyalásokban új helyzetet teremt, amennyiben a jugoszláv delegáció újabb megvitatás tárgyává fogja tenni a budapesti követnek a magyar delegációval kötött észrevételeit. A jugoszláv delegáció, többek közt, mindenképpen ragaszkodik a jugoszláv árvaszékeknek visszafizetendő összegeinek jugoszláv koronában való megfizetéséhez, noha a magyar árvaszékek ezeket a kölcsönösségeket magyar koronában kívánják visszafizetni. A delegáció tanácskozásai ez alkalommal két napig fognak tartani.

A beogradi kereskedelmi kamara az illegális kereskedelem ellen. Beogradból jelentik: A beogradi kereskedelmi kamara csütörtökön ülést tartott, amelyen az illegális kereskedelem megakadályozásának kérdésével foglalkoztak. Az ülésen úgy határoztak, hogy felkérjük a kormányt, akadályozza meg az ország területén az illegális kereskedelmet.

Festékgyárat állítanak fel Becskereken. Becskerekről jelentik: Barberszki György téglatelepén állítólag gazdag földfesték réteget fedeztek fel; Barberszki a festékréteg kiaknázására hír szerint egy angol konzorciummal megegyezett. A konzorcium tizenkétmillió dinár befektetéssel gyárat fog építeni.

A noviszadi kereskedelmi kamara a kisüstök ellen. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi kamarához nagy számban érkeztek érdekelt részéről panaszok, amelyek sérelmezik, hogy a nyitott üstökön nemcsak az erre vonatkozó engedélyben megjelölt gyümölcsfajtákból főznek gyümölcspálinkát s készítenek törkölyt, hanem búzából, tengeriből, sőt cukorrépából is és ilyen pálinkával kiterjedt kereskedelmet üznek. A kamara állást foglalt a kisüstök ellen, mert a kisüstösök ellenőrzése lehetetlen s így a kincstár érzékenyen károsodik s mert készítményeik után — amelyeket az engedély szerint csak saját céljakra szabadna fordítani — adót nem fizetnek, de a készítményeik forgalombahozatalával érzékeny versenyt okoznak a szigorú ellenőrzés

alatt álló és nagy adókkal sújtott szakmabeli gyáraknak és vállalatoknak. A noviszadi kamara hasonló állásfoglalásra hívta fel a becskeréki kamarát, amelynek területén különösen nagy mértékben történik ez a visszaélés. A két kamara közös memorandumban fog a pénzügyminiszterhez fordulni, amelyben a kisüstökön történő pálinkafőzés betiltását kívánja és ha a pénzügyminiszter ezt bármely okból nem tenné, úgy kívánja fogja a kisüstöknek pénzügyi ellenőrzés alá való helyezését.

Esnek a földárak és a földbörök. Nemrégiben hírt adtunk arról, hogy a földárak a gazdasági válság következtében állandóan esnek. Megirtuk ugyanakkor azt is, hogy a föld értéktelenedéséhez nagyban hozzájárulnak azok a valótlan hírek, amelyek a bácskai föld nagymérvű értéktelenedéséről beszélnek s amelyek azzal rémítgetnek, hogy a földárak a múlt évhez képest negyedrésze estek le. Sajnos, a gazdaság ért anyagi veszteségek, a tökélség és főleg az adó megmozgatták a bácskai és bánáti földet, s a rémhírterjesztők jóslása kezd valóra válni. Suboticán a napokban egy nagyobb birtok cserélt gazdát. A vevő 8.000 dinárt fizetett katasztrális holdként a földért. Közép-Bácskában hasonló a helyzet, 7—10.000 dinárért adják a jöminőségű föld katasztrális holdját, amelynek tavaly ilyenkor 20—25.000 dinár volt az ára. Kishegyesről jelenti tudósítónk, hogy ott a Krivaja-patak mentén lévő hét holdas birtokért, amelyet tavaly holdként 50.000 dinárért adtak el, most a régi ár harmadrésznél is kevesebbet ígérnek. A földárakkal együtt a bérletiárak is jelentősen estek. Az adót azonban ma is ugyanolyan összegben számítják a föld után, mint amikor 20—25.000 dinárt ért egy lánca bácskai föld.

SPORT

A prágai Slavia Szuboticára jön

Gazdag nemzetközi programot állított össze a Sand

A tavaszi futballszezonra megszabásu, gazdag nemzetközi programot dolgozott ki a Sand vezetősége, mely az eddigieknél is értékesebb attrakciókkal fogja élénkíteni a bajnoki kampányt. A nemzetközi mérkőzések sorozatát a prágai Slavia vendégszereplése nyitja meg.

mely áprilisban jön Szuboticára. A világhírű csehszlovák csapat után régi ismerősünk, a DFC játsszik a Sand-dal, valószínűleg még szintén április hónapban.

A Sand a két kiváló prágai együttesen kívül a bécsi profiligá elit-csapatával, az Amateurrel is folytat tárgyalásokat. Minden valószínűség szerint az Amateur májusban mutatkozik be a szuboticei közönségnek.

Szó van arról is, hogy a Sand egy elsőklasszis romániai csapatot lát vendégül, egyelőre azonban nem biztos, hogy a fomesvári Kinizsit, vagy valamelyik kolozsvári csapatot sikerül-e megnyerni a jugoszláv turának.

Rucskai itt hagyja Szuboticát. Az SzMTC Ritúzó csapatára, Rucskai, aki a budapesti Vasas neveltje, mint értesülünk, elhagyja Szuboticát és visszatér Magyarországra. A szimpatikus vasasjátékos anyagi okokból kénytelen vándorbotot venni a kezébe. Az SzMTC sokat veszít Rucskai távozásával.

Gyorskorcsolyázó világbajnokságok próbaversenye. Az oszli Frogner-stadionban most tartották meg a Trontheimban döntésre kerülő gyorskorcsolyázó világbajnokságok próbaversenyét. A négy táv helyezettilel szenzációs időket

értek el és pedig: 500 méter: I. R. Larsen 44.7, II. O. Olsen 45.1, III. Belevicz 45.2. 1500 méter: I. Baalangrund 2:23.8, II. R. Larsen 2:25.7, III. Belevicz 2:26. 5000 méter: I. Baalangrund 8:36.4, II. R. Larsen 8:43.3, III. Moen 8:46.7. 10.000 méter: I. Baalangrund 17:27, II. R. Larsen 17:51.6, III. Carlsen 17:54.8.

Leglen legyőzte Willst. Nizzában most találkozott először a világ két legjobb teniszbajnoka, a francia Lenglen és az amerikai Willst. A küzdelemből 6:3, 8:6 arányban a francia bajnok nyert ki győztesen.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926. február 18.

Budapest deviza 1252.5—1258, valuta 1251—1258.
Prága deviza 59.65—60.15, valuta 59.25—59.75.
Berlin deviza 738—740 milliárd márka, valuta 733.5—737.5 milliárd márka.
Bécs deviza 1248—1252.
Triest deviza 43.55—43.65.
London deviza 2.76

Zürich, febr. 18. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 1892, London 25.2575, Newyork 519.25, Brüsszel 2360, Milánó 20945, Amszterdam 20.815, Berlin 123.60, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 70.50, Budapest 72.70, Bukarest 2.225.

Beograd, febr. 18. Zárlat: Páris 208, London 276.65, Newyork 56.70, Milánó 229.30, Amszterdam 22.78, Berlin 13.53, Bécs 799, Gení 10.96, Prága 168.50, Budapest 798, Bukarest 24.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 18. Buza: 6% vagon bácskai 290—285 dinár. Tengeri: 6 vagon szerémi új 112.50—115 dinár, 3 vagon szerémi új, ab március 1-re 115 dinár, 1% vagon szerémi fehér, 2%-os, ab február—március 125 dinár, 2 vagon bácskai április—májusi, fővonal, 132.50 dinár, 5 vagon szerémi májusi, júdiá paritás 132.50 dinár. Bab: 2 vagon bácskai fehér, 1924. évi, 2—3%-os, 140 dinár. Korpá: 1 vagon bácskai jutazsákban 120 dinár, 1 vagon bácskai jutazsákban, Postumija paritás 190 dinár. Liszt: 1 vagon bácskai 5-ös 372.50 dinár. Irányzat lanyha.

Budapesti gabonatőzsde, febr. 18. A terménytőzsdén az irányzat gyengén tartott, a forgalom azonban megcsappant. A kínálat gyengébb, a kereslet tartózkodó. Az amerikai piacokról ma egyentes buza áresést jelentettek nyitáskor. A budapesti piacon azonban ez alig érezeti hatását a kínálat csekély-sége miatt. A tőzsdéidő elején tisztavideki 77-es búzát 400.000 koronával ajánlják, 397.500 koronás pénzajánlat van rá.

A rozszület elhanyagolt, e cikkben nyitáskor csak névleges árfolyam van, 227.500—230.000 koronával.

A takarmányek között ma is tengeriben van nagyobb élénkség, úgy prompt, mint határidős áruban. Ugy a budapesti, mint a cseh hízaladák élénken keresik a tengerit, prompt árúért 182.500 koronát fizetnek, márciusi tiszai tengeri 185.000, májusi, júniusi 270.500—210.000 koronás budapesti paritásban nagyobb tételben.

Csikágói gabonatőzsde, febr. 17. Buza májusra 163.5, buza júliusra 148.375, buza szeptemberre 141.625. Tengeri májusra 78.125, tengeri júliusra 81.375, tengeri szeptemberre 82.75. Zab májusra 41.125, zab júliusra 42, zab szeptemberre 42.5. Rozs májusra 94, rozs júliusra 95.875, rozs szeptemberre 95.5.

Newyorki gabonatőzsde, febr. 17. Buza őszi vörös 192.5, buza őszi kemény 188.5. Tengeri 82.625. Liszt sp. w. cl. 700—800. Az irányzat nyugodt.

Rádió-műsor

Szombaton, február 20-ikán

(A városok mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (530): D. u. 4.15: Opera-áriák, 8: Operette-előadás (Dorine und der Zufall), 10: Esti zene.

Milánó (320): D. u. 4.30 és 9: Hangverseny.

Koppenhága (340): Este 8.35: Zene-kari hangverseny, 9.30: Modern tánczene, 11: Jazz-band.

Prága (363): D. u. 5: Hangverseny, 8: Operette-előadás, 9: Tánczene.

Breslau (418): D. u. 5: Lehár-kompozíciók, 8.15: Szimfónikus hangverseny.

Róma (425): D. u. 5: Hangverseny, 6: Jazz-band, 8.40: Zene-kari hangverseny.

Lipese (452): D. u. 4: Hangverseny, 8.15: Zene-est, 10: Tánczene.

München (493): D. u. 4.30: Hangverseny, 6.45: Opera-előadás (Orpheus és Eurydike).

Zürich (515): D. u. 2.30 és 4: Hangverseny, 6.15: Harmonika-hangverseny, 8.15: Hangverseny.

Budapest (546): D. u. 9.30, d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdasági, 4.30: Szórakoztató zene, 6: Felolvasás, 8.30: Székely Mihály operaképes, Revere Gyula hárfaművész, Havas Gyöngyi operakékes hangversenye, 10: Tánczene.

Páris (1750): D. u. 5.45 és 9.30: Hangverseny.

Daventry (1600)—London (365): D. u. 4.30: Szórakoztató zene, 6.30: Hangverseny, 10: Hangverseny, 11.30: Tánczene.

Berlin (505): D. u. 4.30: Szórakoztató zene, 8: Opera-előadás, 10.30: Tánczene.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsme gyei Napló csütörtöki példányai közt két olyan példány volt, amelyben a hatodik oldalon

Ötezer munkás Somogyi és Bacsó sirjánál

élték a közelbező éhváltással jelen meg:

Ezer munkás a gyászünnepélyen

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalkának bevizsgálattja,

500 dinár jutalmat

kap.

Aki a Bácsme gyei Naplóra előfizet, részt vesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

ANGOL—MAGYAR
ZSEBSZÓTÁR
Jelent meg Darriel Gyula összeállításában és az Atheneum kiadásában. A mindennapi életben, sportban, kereskedelemben és utazásban előforduló szavakkal, azok pontos hangsúlyozásával és új rendszeren alapuló fordításokkal. Tartalmaz azonosított rövid angol—magyar, angol—magyar társa párosokat az élet és utazás minden alkalmára. A legszokottabb amerikai kifejezéseket is magában foglalja. — Magyar—angol zsebszótár hasonló tartalommal 52 dinár.
KAPHATÓ: 1500
„LITERARIA”
könyv- és hírlapterjesztő vállalatnál
Mavró Heumann Subotica, Kat. Jördev trg 12

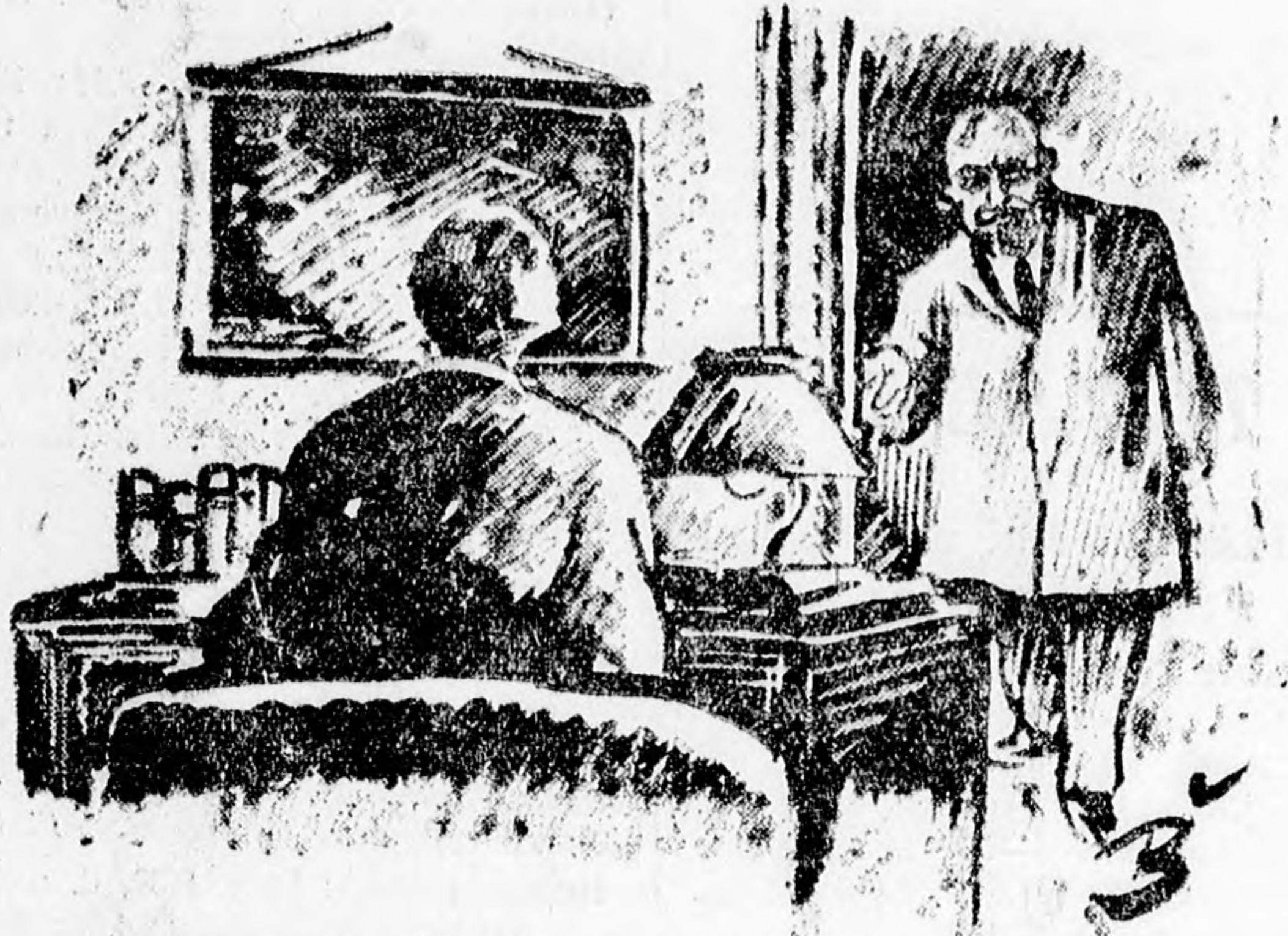
ÉHGYONMÁSRA FÉL POHAR
SCHMIDTHAUER
FÉLÉ
Igmándi
KESERŰVIZ
jó étvágyat, kellemes leköszést és munkaközelvet biztosít.
921

Foltok a szivárványon

— Regény —

Írta: Sz. Szigethy Vilmos

Balázs Árpád rajzaival

„Valamivel később megjelent nála az öreg Holcz.”

A társaság hamarosan magához sem tudott térni az ámulattól. Ilyesmire nem volt még példa, legkevésbé arra, hogy egy katonaisztól ily módon a székén, mikor levágnak oda.

A cigányok letették a hegedűt és igyekeztek volna kifelé. Vucsetics főbíró azonban az átlóhoz ugrott és elállta az utjukat.

— Gyerekek — szólt hozzájuk — suppotak-e már közületek valakit? Jajongó tiltakozás volt a válasz.

— Mert az nem megy csak úgy simán, hogy itt a passzus, aztán usgyi, másik faluba. De nem ám, galamboskám. Először is bőrig lenyírják a legényt, aztán kegyetlenül megfürdetik (jaj! kiátotta el magát a nagybögös), forró vízben fűrésztik, kefével dörzsölik, hogy a bőre is leszalad, bueszói tizenkettőt kap a talpára, aztán vonatra teszik. Hát csak azt akarom mondani, hogy úgy beszéljétek arról, amit itt láttatok, hogy tudjátok már a sorokat is.

— Kezit csókolom, főbíró ur — bátorodott neki a kontrás — hát mi van itt látnivaló? Mulatnak az urak, aztán vége. Egyik mulatság olyan, mint a másik — nem igaz? Vakulnak meg és soha ne lássam a gyerekeimet, ha nincs így.

— Most mehetek, amit pedig mondtam, azt megmondtam.

Kelemetlen, feszés lett a hangulat, senki se tudta, hogy mit kellene csinálni. A főhadnagy még mindig ült a helyén, törülgette az állóját s igyekezett mosolyogni.

— Gyerekség, semmi az egész. Majd elintézzük... megantatom... végre hozzájutok és fizetek...

A kiszolgáló pincér, aki a sarokban úgy lapult meg, mintha őt is odaragasztották volna, a „fizetek” szóra önkéntelenül megmozdult, oda akart sietni. Aztán észbe jutott valami. Persze, ezt nem úgy kell érteni, a szó az ügyvédre vonatkozik.

Lemondóan legyintett a kezével s ha egyáltalában lehetséges, még szorosabban simult a falnak.

— Azt hiszem, szemtelenség — motyogta a főhadnagy és föltette a monokliját.

A Löffler-gyerek odahúzódott melléje.

— Árpád, kérlek alássan, ha parancsolni akarsz velem...

Bezdán esaklani kezdett a forkát fojtogatni tetejétől.

— Csak keresztények, csakis keresztények...

— Hát hiszen...

— Jól van, kis lefetyes, te is az vagy, de még nem szoktad meg eléggé. Csak gyakorold, gyakorold!

Jerzecky lovag körülhörtötte a poharakat.

— Erre a nagy ijedtségre iszunk egyet.

— Mi az? — kapta fel a fejét a főhadnagy. Ki van megijedve? Csak lett volna henni a kardom!

A poharakhoz senki se nyúlt, ült mindenki a helyén mereven, kínosan. Csak éztek egymásra, hosszú párbeszédet folytatva szemöldökrárgatásokkal, vállvonogatással. Aztán doboltak az ujjukkal az asztalon s aki ivott, már nem koccsintott.

— Urak — mondta az öreg Lebánovics — fölösleges említenem, de az óvatosság nem árt, hogy teljes diszkréció.

— Nahát! Ugyan! — méltatlankodtak minden oldalról.

— Jól van, na, azért mégis csak meg kellett mondanom.

A főhadnagy kifeszítette a mellét.

— Micsoda diszkréció? Az ilyesmit úgy sem lehet eltitkolni, hiszen elmondja ő maga.

— Az megint más dolog. Tudom, hogy nincs titok a világon, de az én figyelmeztetésem, csak a mai estére szól. Végére két urnak a privát ügyem miatt nem lehet szétugrasztani az egész bálai közönséget. Tehát ebben maradjunk.

— Maradjunk, maradjunk — morzsolta a rebrént Bezdán.

Aztán felállt, nagyot nyújtózott.

— Ne haragudjatok, fiuk, de igazán nem akartam a mulatságokat megromlani. Izé, a nyelvem akadozhat egy kicsit, azért tudom, hogy mit mondok. Egyet restellek csak, hogy épp ezzel a parasztal akadtam össze.

Megnézte, hogy száraz-e már a ruhája, aztán kiküldte a pincért a kardjért, köpenyért.

— Azt hiszem, legjobban, ha én most hazamegyek. Izé, Löffler, keressél ki két urat, kérem őket az olvasószobába. Mit bálnasz? Hogy milyen urat? Hát világosan beszéljék, urakat, akik a császár kabátját viselik. Szervuszatok.

Ahogy elment, a társaság is kezdett szedelőzködni. Most már lehet mozogni, habár a beszélgetés fonala végleg megakadt.

Löffler az ajtóban találkozott velük.

— Csak látnátok, hogy valerezik Klenóczy. Kíváncsi vagyok rá, hogy mitől vadult meg? A szeretője fájt-e neki vagy Holcz Éva? Gyertek befele.

Nem hallgattak rá, fanvar volt a kedve mindenkinek, a megfélemlítő hangot csak Jerzecky lovag találta el.

— Gyerekek, volna egy ötletem. Gyertek valamirre mi is táncolni.

— Igaza van — helyeselt az elsőnek az öreg Lebánovics — menjünk más kocsmába.

Az affért azon az éjszakán sikerült titokban tartani. Nem beszélt arról senki, talán nem is merészték. Annál bővebben kommentálták másnap, amikor egyuttal megindultak a kalandos híresztelések is. Voltak, akik látták az ellenfeleket a párbaj színhelyére kocsizni, tudták a föltételeket is. Háromszori golyóváltás husz lépésről, utána lovassági karddal végkimerítésig folytatás — de pozitív értesülés nem jött semerről.

Lőtás-futás volt, annyit bizonyos. — A

főhadnagy bezárkózott a lakásába, katonák jártak ki és be a vármegyeház kapuján és egyre rémültebb lett az arcuk.

Késő délután volt már, közelebb az estéhez, mikor a cukrászdában az első határozott értesülést megtudta adni Vucsetics főbíró.

— Klenóczy nem akar verekedni! — Csak nem bolondult meg!

— Ha bolondságnak vesszük, akkor biz az megbolondult. Eppen most hallottam Komoróczytól, az egyik megbízottjától.

— Eh, ez értelmetlenség! Mit mond?

— Azt, hogy ő már szerzett magának a sértésért elégtételt, a folytatásra semmi kedve.

— Jól van, jól, de katonát bántott meg! Az uniformissal kötelezettségek járnak.

— Nekem magyarizzátok? Tudom én azt, de ezzel felelt ő is. Az uniformissal kötelezettségek járnak, tehát becsülje meg az, aki viseli. Ő egyformán tisztel mindenkit, különleges társadalmi rangokat együttelő emberek között nem fogad el és nem bocsátkozik istentételekbe, mikor nincs rá szükség.

Slibák Ilonka, akinek nagy alkalma volt édesapja fűszerüzletében magába szívni mindazt, amire egy ur érzésű embernek szüksége van és pompásan tudott kényes kérdésekben disztigválni — fölhozta apró hegyes orrocskáját.

— Bárkiről hallanám, meg valnék botránkozva. De Klenóczy nál természetesen tartom. Végére is a paraszt csak paraszt marad, akárhány diplomát szerez.

Az urak nem nyilatkoztak, mert jól tudták, hogy nincs veszedelmesebb, mint női társaságban kényes ügyről véleményét mondani. Egy órába sem telik és olyan variációk nőnek belőle, hogy tulvilági erők sem hogozzák ki többé. Ellenben maguk között, este, annál élénkebben tárgyalták a dolgot.

— Az Isten tudja, mintha igaza volna Klenóczy-nak — mondta Bobday. — Ha a kocsisom impertinenskedik, azt areul ütöm és elesapom. Eszébe sem jut, hogy elégtételt keressen, mert jól tudja, hogy az én cselekvésem már válasz az ő cselekvésére. Nekem volt szükségem az elégtételre, hát megszerztem. Talán nem illik ez a gondolkodás a mai tulinomult és lazugságokkal telített társadalomba, de én már ilyen középkori ökoljogos maradok.

A párbajsegédek, akiket csak futtában lehetett látni, alig pár szónyi felvilágosítást adtak a kérdzősködőknek — de a lényegét össze lehetett azokból a szavakból is állítani.

— A tárgyalások még folynak! — mondta az egyik katona — a jegyzőkönyv nincs aláírva.

(Ahá, most jönnek a kísérletezések!)

— Véleményeltérések merültek föl! (Persze, Klenóczy nem akar verekedni, Bezdánnak pedig a kardbojtjába kerül az affér, ha nem hasít sávokat a levegőben.)

— Nem lehetetlen, hogy fegyverbírósságra lesz szükség, az eddigi szimp-tómák legalább ezt engedik gyamítani.

(Mintha nem volna Bezdánnak mindig, akármivel verekszik, csak verekedhessék!)

Talpon volt azon az estén az egész

város, telve minden vendégfő, még a cukrászdát is nyitva kellett tartani. Az idegesség ragályos nyavalya, egyik ember megkapta a másiktól s már fél-tékenykedni kezdtek, hogy látha más jut hamarabb a fejlemények szenzáció-sabb fordulatához.

Csak három embert nem lehetett nyilvános helyen látni. Az alispánt, a fiát és Klenóczyt.

Klenóczy alkonyat táján levelet kapott. Csak ez volt benne: „Imádlak, Éva.”

Valamivel később megjelent nála az öreg Holcz.

— Jó estét, kedves tekintetes ur, csak fölnezttem, mert gondoltam, hogy egymagában van mostanában és a magányosság ilyenkor a legrosszabb tanácsadó. Hát igen, azaz, hogy persze! Bolond a világ mit csinálhatna mást az ember, minthogy járja a többivel a bolondok táncát? Ugy nézem én, hogy mégis csak jobb volt régen a közülyözés, mert ritkította a vért — nem ártana most sem. Persze, a doktorok azt mondják, hogy ez is ostobaság, pedig megsugom magának kedves tekintetes ur, hogy mai napig sem tudok megenni nélküle. Nem én! Százszor megütött volna a gula, ha nem ereszték ki belőlem a fölösleget. Mintha szükség volna arra, ami rossz! Ezért mondom, hogy okosabbak voltak a régiek.

Elhalgatott s rágni kezdett egyet az élébe tölt szivarokból, majd megtörölte a homlokát s nagyot sóhajtott.

Klenóczy, aicin alig lehetett észrevenni a felindulást, mosolyogni kezdett.

— Drága jó Holcz ur, csak mondja ki egész bátran.

— Mit? — riadt fel az öreg.

— Azt, amiért idejött. Annvira rossz emberismerőnek tart, hogy még azt se tudtam?

— Engedelmet...

Klenóczy legyintett.

— Eh, minden jó hadviselő fél ismeri az ellenség fogásait, még mielőtt harcba indul. Amazokét én jobban ismerem bárkiül. A nyakára jártak önnek, rimáncodtak, hogy följön hozzám és puhlitson meg. A gazdag gyáros talán csak tud hatni a jogtanácsosára, hiszen abban a pillanatban csapja el, amikor neki tetszik. Hát kérem szeretettel, méltóztassék elesapni, de rüppökkel nem verekszem.

Holcz ur karkodott a levegő után.

— Tyü, de kutya nagy eset! Aztán megragadta Klenóczy kezét.

— Ne haragudjon rám, azt hiszem kevés olyan együttérző embere van ebben a nehéz órában mint én...

— Bocsánat, nekem nincsenek nehéz óráim. Tudom, hogy mit tesztek.

— Annál jobban szeretem. De el tudja képzelni, mire képesek ezek? Én is jól ismerem őket, látom a szokásaikat, amint erőszakkal belelovagolnak ostoba, könnyűvérű, frivel felfogásokba, — de hát amikor ma így kell élni!

Szinte rimáncodó lett a hangja, ugy esengett azért, amit nem tudott kimondani. Aztán olvasvalamit fedezett föl, Klenóczy arcán, amit eddig nem vett észre. Egyre feszesebb lett az a tekintet s ugy emelkedett a magosba, mintha erkölcs fölényével fölötté állana mindennek.

Holcz csak bámulta, a szó is elakadt a torkán meg kellett a szemét dörzsölni. (Folyt. köv.)

Felhívás

Első Vojvodina Szülészeti Segélyegyesület felhívja az egyesület tagjait, hogy az egyesület átszervezése és a belizetések ellenőrzése, valamint az új törzskönyvezés miatt tagságikönyveiket haladéktalanul saját érdekükben is leghamarabb behozni sziveskedjenek.

Kétszobás lakás butorozva vagy anélkül, esetleg üzlethelyiség, mely irodának alkalmas, azonnalra a beltéren kerestetik.

Fenti egyelet korlátlan számban felvesz rendes tagokat és már most biztosítja őket, hogy a segélykifizetés egy összegben fog megtörténni.

NYILTTÉR.

Ki tud róla?

Keresem Blesić Miklóst (Nikola). Jelenlegi kora körülbelül 26 éves, születési helye Ostijek. A suboticei menhelyen nevelkedett, később, mint kereskedő inas Czelidömölkön, Csomán és Szombathelyen volt. 1917-ben újból Suboticián volt alkalmazásban. Beogradban lakó nagynénje keresi örökség végét. Aki megtalálja vagy címét megadja 1000 dinár jutalmat kap. Leveleket e lap kiadóhivatalába kérem címezni „Doktor” jellegre.

Önkéntes árverés

Oromi földemen, Rózsa Ferenc és Vukov Andrija birtoka közt, február 21-én vasárnap, délután 1 órakor a legtöbbet ígérőnek eladom nyolcöles tanyai hatóles istálló-épületemet, hétöles fészerezmet, nyolcöles tölgyfaoszlopos görémet, akácfaímat, eperfaímat, kutatósnak való akácfaímat, több száz oszlopkerítésnek való akácfaímat, vetőgépet, kétvasu ckrét, jó darát, szegőgépet, jó erős kétluku morzsológépet, nagy rostát, fogást, husz öl buza, árpa, zabszalmát, vályogverőknek való két éves töröket, öt és fél léc árpa-lyvát tapasztóknak, száz koszi istálló-trágyát, egy kis koszi és száz pár vadóc galambot.

1419 Perty Miler Senta, oromi parton.

ÜZLETÁTVÉTEL!

Közhirre tesszük, hogy Molon Fischer és Társa cég alatt fennállott vegyeskereskedést f. é. március 1-től átvesszük.

Akinek a fenti cégtől bármily követelése van, március 15-ig nálunk jelentse be. Azontul semmiféle felszólamlást figyelembe nem veszünk.

Braća Maletaški

és

Braća Nešić

1420

Oglas

Senat grada Subotice stavlja do znanja, da će se 27. februara 1926 god. prije podne u 1/11 sati prodavati na javnoj dražbi u gr. gospodarskom uredu (gr. kuća II. sprat 129.) zgrada u dvorište u IV. krugu, Vilsonova ul. br. 49. bivša kovačnica.

1. Isključna cena je po kvadratnom fatu Din. 130
2. Dužan je kupac kupovnu cenu nakon odobrenja dražbe od gr. Senata u roku od 15 dana uplatiti u gr. dom. blagajnu.

3. Dužan je svaki dražbenik pre početka dražbe položiti izaslatoj komisiji u ime kaucije Din. 30.— po kv. hvatu.

4. Ova kaucija vraćće se licitantima, — sem kupca — odmah nakon licitacije, kaucija najpovoljnijeg nudioca će do daljeg naredjenja da se rukovodi kao polog u gr. dom. blagajni.

5. Kaucija kupca pripada u korist gradske opštine i to „Fond za regulisanje ulica” ako

a) kupac ne uplati tačku 4. ovih uslova,
b) ako kupac ne potpiše ugovor u roku od 15 dana nakon poziva gr. odvetništva.

U oba slučaja rešen je grad svakih danijih obaveza.

6. Kupac je dužan na kupljenom gradilištu sagraditi bar prizemnu zgradu i to prema gradjevnom redu grada Subotice, ali tako da bude izidan ceo ulični front.

7. Kupac je dužan započeti gradnju za 6 meseci nakon što je prodaju odobrilo gr. Senat. Dve godine nakon toga gradnja mora biti dovršena.

Pristojbe i biljegovine ina snosi kupac.

Ostali uvjeti mogu se doznati u gr. gospodarskom uredu (II. sprat 129.) odnosno prilikom dražbe. Subotica, dne 12. februara 1926. godine.

1418 GRADSKI SENAT

Detailizlet részére első segéd felvételik.

Részletes ajánlatok „PREMIER” jellegre a kiadóhivatalhoz intézendők

1430

20.000

dinár segélydíjat fizet és 25 din. pótdíjat szed elhalt tagjai után a „Ciril Method” temetkezési egyesület. Alapszabályok jóváhagyva. Tagokat felvesz reggel 8 órától d. u. 4 óráig. Iroda: Burnáth István kereskedő, III. kör, Bene Sudarević ul. 103. Az Igazgatóság.

Alapító tagok felvételnek:

Bogić Miloš kereskedő, III. kör, Beogradski put
Belinović István kereskedő, II. kör, Masarikova ul.
Vetró János kereskedő, VII. kör, Cara Lazara ul. 23.
Fejes Károly kereskedő, VI. kör, Stipe Grgića ul.
Kuthalek Ferenc kereskedő, VI. kör, Save Tekelije ul. 62
Szabó Ferenc kereskedő, VI. kör, Save Tekelije ul. 30
Futó Mátyás kereskedő, VI. kör, Ilička ul. 17
Riesz Dezső kereskedő, V. kör, 13 Novembra ul. 11.

Oglas

Senat grada Subotice stavlja do znanja, da će se 27. febr. 1926 pre podne u 11 sati u gradskom gospodarskom odelenju (gr. kuća II. sprat broj 129.) na javnoj dražbi pod zakup izdati počevši od 1. januara 1926 na tri godine velika gostionica na Paliću, a trgovački lokal u istoj zgradi za kupališnu sezonu to jest od 1. maja 1926 do 30. sept. 1926. godine.

Dražbenici su dužni pri dražbi za veliku gostionu 10.000 (deset hiljada) dinara, za trg. lokale 500 dinara jamčevine izaslatoj komisiji u polog položiti, koja svota će se u molbu zakupnika doznati nakon isteka zakupa u odbitkom eventualno počinjene štete.

Dražbenici su dužni pri dražbi izjaviti kakovu će robu prodavati u trg. lokalima. Lokal br. 1. će se samo u slučaju berbernice izdati i tu je jamčevina Din. 200.—

Grad pridržava sebi pravo slobodnog biranja medju reflektantima, što se po tome razume, da je dražba pravovajljana za dražbenike odmah, za grad pak nakon senatskog odobrenja.

Biljegovine i pristojbe koje potiču iz ovog ugovora zakupnik snosi.

Ostali uslovi mogu se za vrente zvaničnih časova u gospodarskom odelenju (gr. kuća II. sprat, br. 129.) odnosno pri dražbi doznati.

Subotica, 12. februara 1926.

1419 GRADSKI SENAT

Autó-tulajdonosok figyelmébe

Vulkan-garage Sombor, ajánlja most berendezett legújabb rendszerű amerikai fényezőgépet. Autókat 5 nap alatt tetszés szerinti színben fényez. Fényez: azonkívül kocsikat, butorokat, mindenféle fa- és fémárúkat, elvált mindennemű vasszerkezetek, hajók, hidak, festését is.

Tekintse meg a berendezést és kérjen árajánlatot! 1486

Tavaszi vetőbüköny

kapható minden mennyiségben

Ács Géza Subotica
mag- és terménykereskedő

Hivatalnok

perfekt német, magyar gép- és gyorsíró esetleg nő, március 1-én állhat nyerhet Vojvodina egyik nagyobb helyén lévő műszaki üzletben. Előnyben, ki szerbül beszél és utazásra is alkalmas. Kimerítő ajánlatok „Megbízható F.” jelleg alatt Schmolka hirdetésébe Nevisad, Futóski put 2. kéretnek. 1149

ELSORENDU 1925. ősz fogásu új sósheringek

5/600, 1/1, 1/2, 1/4 tonnákban legolcsóbban azonnali szállításra kapható „KALLA” halkonzervgyár VELIKA-KIKINDA
Slogonyeim: KALLA. — Telefonszám 9. A vojvodinai képviselők; Gécszer Árpád, Veliki-Becskerek Werhelm Dezső, Novi-Sad Trafikant Gábor Subotica.

„ORIENT”

KELETI SZÖNYEGKIÁLLÍTÁS ÉS SZÖNYEGNAGYKERESKEDES

nagy tavaszi kiállítás

Subotica, Aleksandrova (Kossuth) ul. 13

Egyenesen Perzsiából és a Környező Törökhatár országokból

NAGY TETEL

eredeti, csak házi iparilag készült keleti szőnyeg érkezett. — A dinár javulása folytán 50 százalékkal alacsonyabb áron árulunk bármily fajta keleti szőnyeget. Ezek több száz évig eltartanak és a használatban fokozódó színpontosságuk minden más kézi vagy gyári szőnyegáruat messze felülmul.

Vevőink lakásába bevonnak a virágos mező, rétet és erdőt.

Tekintse meg szőnyegeinket. Vételkényszer nincs. Árának minden versenyt kizárnak.

50.000

dinár segélydíjat fizet elhalt tagjai után azok hozzátartozóinak

Bácska Temetkezési Egyesület Suboticián

Befizetési díj elhalt tagokéért 100 dinár
Új tagok felvétele eszközökkel nemre és életkorra való tekintet nélkül.

Helyi képviselők felvételnek az ország bármely részéről

Iroda:

Vasuti állomástól által VIII. Ivana Antunovića ul. 1.
Az igazgató tanács.

KELTŐ TOJÁS

szavatolt, tisztavérű és csak amerikai Plymouth-3 Kokostól eredő. A kakas súlya 6—7 kg, a tyúké 3—4 kg. Keltés téli és nyári tojók. Felnevelésük könnyű. Ellenálló képességük erős. Husuk elsőrendű. Fajtaemelés céljából naportált 2 kakas és 3 tyúk 4.575 dinárért lett véve

Djura Janković Čima (Hrvatska)

20 éves tenyésztő. 4 cseki 1912, glinaí 1912, karlovači 1913, prágai 1914. és suboticei 1925. kiállításokon kitüntetve. Mivel az ültetési fődíjnyben — március és áprilisban — igen sok a megrendelés ezért a gyorsabb szállítás érdekében, kérem az előlegyzést már most beküldeni. Felnevelésükre, testükre és betegségekre vonatkozó hasznos tanácsokat díjtalanul küldetnek.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléeses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsó, szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyurakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagylevélpapírt, 500 finom borítékot összesen 180 dinárért és 100 számlát 100 dinárért összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélkül papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírzsáclatokra írja a számlát
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléeses kivittel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Táblás házak

telkesedő közönsége lélekzet visszafojtva bámulja naponta

Mary Philbin és Lon Chaney

tündökös játékát az

Operaház fantomjában

Balet és enklavéta a „Faust” operából

Slessen a Korzóban!
(4 ó és fél 9)

LIFKA MOZI

Csütörtöktől - vasárnapig

Ritkán látható bravuros filmtraktáció

TARZAN AZ ŐSZEDEK FIA.

Igazi erkuszbán nincsen annyit artista trükk és vadélőprodukció, mint ebben a filmben, mely a fantázia legzsélsőbb határát érinti szenzációs nyaktörő mutatványokkal (4-6 és fél 9)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, világbetűs és címszó kétfélesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőknek válaszbelvétel mellékiend.

Francia órákat ad okleveles tanár. Érdeklődni a kiadóban. 1465

Felvezünk két kiutófiút. Bedó, Senec ul. 19. Ugyanitt veszünk jókarban levő nagy tizedes mérleget. 1459

Tanító, 32 éves, magyar, szerb-horvát oklevéllel alkalmazást keres azonnali belépésre privát családdhoz. Zongorázni tud. Cim: Karađičeva 22. 1465

Intelligentes deutsch-kroatisches Fräulein sucht als Kinderfräulein unterzukommen Schöne zeugnisse. Adresse in der Administration. 1493

Használt türes olajos hordókat veszünk

minden mennyiségben. Prva Jugoslovenska Memična Fabr. Novisad, Liman (a tésztagár mellett)

VÉTEL-ELADÁS

Érforgalmu borbélyüzlet olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1456

Zongorák, pianók, legmodernebb és legfinomabb kivitelben Prágai zongoratermelőben Vel.-Kikindán kaphatók. E szakmában legzsebb és legolcsóbb beszerzési forrás hazánkban. Részletfizetésre is.

Ház és 8 hold föld eladó Radonovácban. Nemet Mihály, Radonovác. 1494

Eladó egy eredeti Singer centrál, sima cipészgép. Megtekinthető Grünlele cipőüzletben. Trg. Ciril i Metod 7. 1421

Felvelem! Kereskedők! Legjobb sombéri turót szállít M. Cirilov, Sombor. 1305

GÉSA PÖRKÖLTKÁVÉ A LEGJOBB Pörkölés naponta Kőrösi Géza cégne!

BÁMULATOS OLCSÓN ELADÓ: Arany, ezüst zseborák, férfi, női gyűrűk, aranyláncok, cigarettatartók, raglankabátok, utazóbundák, nőiingek, nyári takarók, vászonkézimunkák, cirilbetűs írógépek, különböző illatszerek, kölnivíz, Champon, Bayrum, parfümök, Sultana kávé, finom rézgyagy két személyes új matraccal és éjjeliszekrényvel. Nagyobb mennyiségű finom gyapjuszövet, férfi és női raglánoknak, egy 4-es és egy 3-as Wertlein-kassza. F. Kiss adásvételi intézet Subotica, VI. krug, Trumbičeva ulica br. 11. Csirkepiac.

Zongora, modern kivitelű, 5000 dinárért, részletfizetésre eladó. Földes ruházlet, Gyümölcsiaci. 1496

2 pótkocsi, 5 tonnás kereszteték teherautóhoz megvételre. Esetleg 2 1/2 tonnás Opel teherautóval való cserére is. Cim a kiadóban. 1449

Jóminőségű fali-tégla

jutányos áron kapható

1499

Kovács Antal téglagyárában Subotica

Telefonszám

508

Telefonszám

Lusztereket nagy és gazdag választékban, szolid áron beszerezhet a

Suboticei Vilamos Vasut és Világítási RT.-nél Kostina ulica 1

NAKODNI BIOSKOP

Február 19-20-21-én.

STUART WEBBS-el a főszerepben a

MALAJI LEBUJ

detektív regény 6 felvonásban. Ezenkívül közönlajra

LING CHEE (KINOK KERTJE)

Főszerepben Sessy Hayakawa.

FEHÉRNEMŰ, CSIPKÉK és RÖVIDÁRUK

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA:

RÖHRICH és KRACKER

Vol.-Bečkerek, Fendler-főc „Fehér-ház” udvarában 215

Harmónium, alig használt, 5 oktávós, 22 változatu, eladó. Zsviko Tosity, Novi-Vrbasz. 1492

Eladó minden elfogadható áron három garnitúra gözeséplőkészlet és két garnitúra szívógázmotoros eséplőkészlet és két garnitúra szívógázmotoros eséplőkészlet, továbbá Temerin nagyközségben az országot mellett vendéglőnek alkalmas ház Ujváry, Temerin. 1501

Házhelyek

kedvező fizetési feltételek mellett eladók

Engler Matyas i Drug fatolepén

VII. Miloš Obiliceva 6. (Vetrolfűszeres mellett)

Teherautó, 3-4 tonnás, Adler gyártmányú, új gumikkal, legjobb állapotban jutányosan eladó. — Bővebbet Eschig & Hadrovski, Ruma. 1475

Eladó 10 hold szép szántóföld buzavetessel, szép tanyával, sok szalmával. Közvetlen a község mellett. Cim: Molnár András Novibečel. 1474

Cimkét, kitért, litografial munkát, részvények, betétkönyvek, dombornyomást, dobozokat, üzleti könyvet, gyógyszer árak részlete, prezzelt dobozokat a legjutányosabban szállít **FISCHER ERNŐ** grafikal műintézet Subotica 10892

Malmot bérbe veszék. Azonnali átvételre keresek egy üzemben levő kisebb malmot, vízi erőre vagy szívógázmotorra berendezett malmok előnyben részesülnek. Ajánlatok pontos leírással. Barasić Sándor, Sombor, Sivački put 29. 1473

Házhely közel a beltérhez eladó. Cim a kiadóban. 1498

Rizling, kövidinka, veltelini és slanka gyökere erős vesszők még kaphatók. Judasi Bohn szőlőtelepén vagy Bajai ut 44. Ugyanott kitűnő új bor jutányos áron kapható. 1497

2 1/2 tonnás jókarban levő Opel teherautó, teljesen üzemképes állapotban Kipovorničunggal együtt 45.000 dinárért eladó és kedvező fizetési feltételekkel átadó. Cim a kiadóban. 1448

Prima komló dugványok napiáron kaphatók. Dr. Hofer Samunó, Sombor, Dragutinova ulica 1. 1487

Eladó a Szegedi uton egy telek, mely üzlet részére is alkalmas. Bővebbet Bleszák-telep 21. 1467

Naponta friss pörköltkávét

kapható

Sugar Manónál Subotica, Rudičeva ul.

KÜLÖNFÉLE

Két elegáns butorozott szoba konyhaszámítással eladó. Cim a kiadóban. 1455

Kiadó azonnalt város belterületén 2 különbelátatu utcal butorozott szoba. — Érdeklődni: Balog Lina virágüzletben. 1431

Kiadó Zombori uton levő udvar fatelep részére helyi engedéllyel, mely három országra szól. — Weisz Hugó Subotica. 1400

Szalmakazalozók, szalmarázótengelyek, török-rázótengelyek, szabályozók, szelpházat MAV lokomobilokhoz készit jutányos áron Fuchs Lajos gépüzletben Kula. 1482

Akácfa szőlőkaró

jutányos áron kapható Szemző Bélánál Subotica, Brozova ul. 2. 1199

Gummbélyegzőt bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyel Napló kiadóhivatala ts elfogad.

LEVELEZÉS

Mucus a címe ird meg Nofcnó. 1489

FOGLALKOZÁS

Hörkereskedősegek, ki az irodai munkában is jártas, állást keres. Esetleg utazónak vagy ehhez hasonlónak. Agilis 26. felicizére a kiadó továbbit. 1410

Vizvezetéksezerelő, aki bádogos munkához is ért, felvéteit. Cim a kiadóhivatalban. 1449

A szesz szakmában teljes jártassággal bíró egyén ezuton keres utazói állást. — Leveleket Pártfogása felicizére a kiadóba kér. 1441

Figyelem!

Olvassa el!

2 elegáns butorozott szoba Novisadon azonnali kiadó. Ugyanabban a házban kedvező feltételek mellett elsősorú házikoszt kapható. — Bővebbet: Botlić Sava Novisad Futoški ulica 102.

Fűtő, vizgázot, Ncholson-féle Fischbein kazánhoz, ab március 1-iki belépésre kerestök. Fizetés megalapadás szerint. Megkeresések intézendők: Fischer-malom, Sekiő (Barka). 1439

16 házból való reányok tanulóknak varrások felvéteinek. Gutai Francéné fűzőszalon. VII. kör. Ostojiceva ulica 20. 1420

Egy fehér és kenyér-sütőde

azonnal befejezhető 2 szobás lakással, azonnal átadó. Cim: Szalmolta hírtőljében, Novi ad, Futoški put 2. szám. 1471

Urasági inas több évi bizonyítvánnyal, állást keres. Cim a kiadóban. 1396

Főmunkásnök — Önálló francia munkára, esetleg teljes ellátással és tanulóleányra, fiúk felvételnek »Jemna» női divatterembe, Subotica. Aleksandrova ulica 11. Korso, földszint. Utól az udvarban. 1383

Állást keres mindenféle téglá és cserépváltásban be- és kihordásban, rakásban szaklított egy éni, kemence állalkozónak ajánlkozik vidékre. Barina Károly, Vel.-Kikinda, Sindjeličeva ul. 2322. 1348